

Praktická príručka úradu EASO: Posudzovanie dôkazov

*Súbor praktických príručiek
úradu EASO*

Marec 2015

Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže nájsť odpovede na vaše otázky o Európskej únii.

Bezplatné telefónne číslo (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2016.

Print	ISBN 978-92-9243-758-9	doi:10.2847/284568	BZ-02-15-050-SK-C
PDF	ISBN 978-92-9243-645-2	doi:10.2847/027019	BZ-02-15-050-SK-N

© Európsky podporný úrad pre azyl, 2015

Ani úrad EASO, ani iná osoba, ktorá koná v jeho mene, nezodpovedá za používanie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Praktická príručka úradu EASO: Posudzovanie dôkazov

*Súbor praktických príručiek
úradu EASO*

Marec 2015

Táto praktická príručka bola vypracovaná v súlade s metodikou Matice kvality úradu EASO. Predstavitelia úradu EASO by týmto chceli vyjadriť poďakovanie odborníkom z členských štátov EÚ, ako aj referenčnej skupine (zloženej z Európskej komisie, vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a Európskej rady pre utečencov a emigrantov) za ich aktívnu spoluprácu a podporu pri zostavovaní tejto praktickej príručky.

Úvod

Prečo bola táto praktická príručka vytvorená? Praktická príručka úradu EASO s názvom Posudzovanie dôkazov má slúžiť ako praktický kontrolný zoznam a stručné usmernenie, ktoré má sprevádzať úradníkov poverených riešením prípadov v rámci Európskej únie a mimo nej v ich každodennej práci. Príručka bola navrhnutá v súlade s príslušnými právnymi požiadavkami a zároveň ponúka praktický prístup, ktorý úradníci poverení prípadmi môžu používať pri každodennej práci. Splňa požiadavku na prevedenie spoločných noriem do spoločného prístupu k ich uplatňovaniu a splňa celkový cieľ spoločného európskeho azylového systému (CEAS), a to riešiť podobné prípady rovnako.

Ako táto praktická príručka súvisí s inými nástrojmi podpory úradu EASO? Tak ako všetky podporné nástroje úradu EASO aj praktická príručka o posudzovaní dôkazov je založená na spoločných normách systému CEAS. Poslaním úradu EASO je podporovať členské štáty okrem iného prostredníctvom spoločnej odbornej prípravy, spoločnej kvality, spoločných informácií o krajine pôvodu. Táto príručka sa opiera o rovnaký rámec a mala by sa vnímať ako doplnok k iným dostupným nástrojom. Pozornosť sa venovala hlavne jej súlade s týmito nástrojmi najmä vo vzťahu k úzko súvisiacemu modulu odborného vzdelávania úradu EASO Posudzovanie dôkazov. Táto príručka však v nijakom prípade nenahradzuje potrebu základnej odbornej prípravy, ktorá je obsahom tohto modulu. Zatiaľ čo moduly poskytujú dôkladnú odbornú prípravu v oblasti znalostí, zručností a postojov, cieľom tohto praktického nástroja je zhrnúť jednotný obsah a prístup v nástroji, ktorý slúži na podporu každodennej práce úradníka povereného prípadom.

Ide o praktickú príručku vypracovanú v rámci procesu Matice kvality úradu EASO. Treba ju vnímať v spojení s praktickou príručkou, ktorá už bola vypracovaná, a ďalšími, ktoré budú nasledovať, ako napríklad Praktická príručka o osobnom pohovore a Praktický nástroj na identifikáciu osôb s osobitnými potrebami.

Čo obsahuje táto praktická príručka? V príručke sa propaguje metóda posudzovania dôkazov ako štruktúrovaný prístup, ktorý je v súlade s programom odborného vzdelávania úradu EASO. Tento prístup sa má uplatňovať v každej fáze procesu skúmania v rámci konania o azyle. Príručka je rozdelená do troch hlavných častí. Prvá časť sa týka získavania informácií, druhá časť sa týka posudzovania dôveryhodnosti a tretia časť sa zaoberá posúdením rizík. Príručka je zameraná na posudzovanie dôveryhodnosti. Posúdenie rizík je vysvetlené stručne ako prechod k ďalšiemu a poslednému kroku skúmania potreby medzinárodnej ochrany.

Ako sa tvorila táto praktická príručka? Príručku vytvorili odborníci z členských štátov s pomocou úradu EASO. Cenné informácie poskytla aj referenčná skupina vrátane Európskej komisie a Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR). Referenčná skupina poskytla materiály, ako napr. dokument UNHCR s názvom Nad rámec dôkazov: Posudzovanie dôveryhodnosti v azylových systémoch Európskej Únie a dokument maďarského Helsinského výboru Credibility Assessment in Asylum Procedures: Multidisciplinary Training Manual (Posudzovanie dôveryhodnosti v konaniach o azyle: Multidisciplinárna príručka k odbornej príprave), ktoré predstavovali významný zdroj informácií, ktoré slúžili na vypracovanie tejto praktickej príručky. O príručke sa potom vedli konzultácie a prijali ju všetky členské štáty. Ide o výsledok spojených odborných poznatkov, v ktorom sú zohľadnené spoločné normy a spoločný cieľ – dosiahnutie vysoko kvalitných konaní o azyle.

Komu je určená táto praktická príručka? Účelom príručky je predovšetkým podporiť úradníkov poverených riešením prípadov pri ich každodennej práci. Očakáva sa, že bude užitočná tak pre nových úradníkov, aby ju používali ako ďalšiu pomoc v hlavnom aspekte ich práce, ako aj pre úradníkov s dlhoročnými skúsenosťami, ktorí by ju mohli využívať na osvieženie informácií, keď sa budú zaoberať jednotlivými prípadmi. Okrem toho ju treba vnímať ako nástroj na sebahodnotenie a zároveň ako nástroj na kontrolu kvality. S malými úpravami ju možno použiť ako nástroj na posúdenie kvality a môže byť predmetom záujmu každého aktéra zapojeného do konania o azyle.

Ako sa má táto praktická príručka používať? Príručka je navrhnutá tak, aby bola z praktického hľadiska čo najužitečnejšia. Pozostáva z troch navzájom prepojených úrovní. Prvou je kontrolný zoznam, ktorý poskytuje okamžitý prehľad dôležitých aspektov v každej z fáz od získavania informácií cez spájanie dôkazov s vecnými skutočnosťami a posudzovanie dôveryhodnosti až po posúdenie rizík. Druhá úroveň obsahuje stručné usmernenie, v ktorom sa vysvetľuje a dopĺňa každý aspekt z kontrolného zoznamu. Tretia úroveň poskytuje odkazy na medzinárodné nástroje, nástroje Európskej únie a vnútroštátne nástroje uvedené v príručke. Úrovne sú interaktívne prepojené hypertextovými odkazmi, ktoré zlepšujú praktické využitie príručky pri elektronickom používaní. Príručka ďalej obsahuje vzor, ktorý možno použiť pri posudzovaní konkrétneho prípadu.

Ako súvisí táto praktická príručka s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou? Ide o nástroj tzv. mäkkej konvergencie, v ktorom sú premietnuté spoločné normy a ponecháva sa priestor na rozdiely v právnych predpisoch, usmerneniach a praxi v jednotlivých štátoch. Každý vnútroštátny orgán môže zapracovať príslušné právne predpisy a usmernenia do príručky vo vyhradenom priestore, a tak poskytnúť svojim úradníkom povereným prípadom ucelené usmernenie k posudzovaniu dôkazov.

Praktická príručka úradu EASO: Posudzovanie dôkazov – kontrolný zoznam

Význam posudzovania dôkazov

Krok 1: Získavanie informácií

- Identifikujte vecné skutočnosti
  - Dajte do súvisu vecné skutočnosti s náležitosťami definície utečenca
  - Dajte do súvisu vecné skutočnosti s náležitosťami definície osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu
  - Nezabúdajte, že identifikácia vecných skutočností je neustály proces
- Uplatnite spoločné dôkazné bremeno na získanie jednotlivých dôkazov
  - Skontrolujte, či žiadateľ spĺňa svoju povinnosť poskytnúť zdôvodnenie (dôkazné bremeno spočíva na žiadateľovi)
    - Vynaložil žiadateľ skutočnú snahu, aby poskytol všetky vyhlásenia a dokumentáciu, ktoré mal k dispozícii?
    - Boli všetky dôkazy poskytnuté čo možno najskôr?
    - Poskytol žiadateľ uspokojivé vysvetlenie pre nedostatočné podporné dôkazy?
  - Plňte si povinnosti úradníka povereného prípadom uskutočniť vyšetrowanie (bremeno vyšetrowania spočívajúce na úradníkovi poverenom prípadom)
    - Informovať žiadateľa o jeho povinnostiach
    - Požiadať o vysvetlenie nejasností
    - Zamerať sa na zjavné nezrovnalosti, nedostatočné informácie, otázky týkajúce sa prijateľnosti
    - Získať relevantné informácie o krajine pôvodu
    - Získať ďalšie dôkazy v prípade potreby
    - Náležite zaobchádzať s osobami s osobitnými procesnými potrebami
  - V prípade potreby zohľadnite osobitné pravidlá týkajúce sa zdôvodnenia (presun dôkazného bremena):
    - Je článok 4 ods. 4 kvalifikačnej smernice (QD) (prenasledovanie/vážne bezprávie alebo priame hrozby v minulosti) relevantný?
    - Môže byť ochrana dostupná v krajine pôvodu?
    - Možno uplatniť vnútroštátnu ochranu (známe aj ako alternatíva vnútroštátneho presídlenia)?
    - Možno uplatniť vylúčenie z medzinárodnej ochrany?
    - Pochádza žiadateľ z bezpečnej krajiny pôvodu určenej podľa vašich vnútroštátnych právnych predpisov?

- Získajte jednotlivé dôkazy týkajúce sa vecných skutočností
  - Získajte vyhlásenia žiadateľa
    - Osobný pohovor
    - Písomné vyhlásenia
  - Získajte dôkazy z iných zdrojov
    - Dokumenty predložené žiadateľom
    - Informácie o krajine pôvodu (COI)
    - Iné dôkazy
      - Znalecké posudky
      - Lekárske a psychologické posudky
      - Správy o jazykovej analýze
      - Informácie od iných osôb (svedecká výpoveď)
      - Informácie od štátnych orgánov členských štátov
      - Informácie z iných členských štátov

Krok 2: Posúdenie dôveryhodnosti

- Spojte dôkaz s každou vecnou skutočnosťou
- Posúďte vyhlásenia žiadateľa vzhľadom na ukazovatele dôveryhodnosti
  - Uskutočnite zisťovania týkajúce sa internej dôveryhodnosti
    - Dostatočne detailné a špecifické informácie
    - Konzistentnosť
    - Správanie by sa nemalo používať ako ukazovateľ dôveryhodnosti
  - Uskutočnite zisťovania týkajúce sa externej dôveryhodnosti
    - Súlad s informáciami o krajine pôvodu (COI)
    - Súlad so všeobecne známymi informáciami
    - Súlad s inými dôkazmi
  - Uskutočnite zisťovania týkajúce sa prijateľnosti
- Posúďte dokumenty
  - Relevantnosť
  - Existencia
  - Obsah
  - Forma
  - Charakter
  - Autor
- Posúďte lekárske a psychologické dôkazy

- Zohľadnite individuálne faktory a faktory súvisiace s okolnosťami, ktoré môžu viesť k skresleniam
  - Faktory týkajúce sa žiadateľa
    - Pamäť
    - Trauma a posttraumatická stresová porucha (PTSD)
    - Iné psychické a zdravotné problémy
    - Vek
    - Vzdelanie
    - Kultúra, náboženstvo a viera
    - Sexuálna orientácia a rodová identita (SOGI)
    - Rod
  - Faktory súvisiace s úradníkom povereným prípadom
    - Pamätajte na vplyv stresu, pracovnej záťaže a časového tlaku
    - Pamätajte na dôsledky dlhodobého vystavenia príbehom žiadateľov o azyl
    - Vystríhajte sa predsudkov a stereotypov
    - Význam sebahodnotenia a dohľadu
  - Faktory súvisiace so situáciou pohovoru
- Určite, ktoré vecné skutočnosti sa majú uznať
  - Preskúmajte v celom rozsahu všetky dôkazy súvisiace s každou vecnou skutočnosťou
    - Určite, ktoré skutočnosti sú alebo nie sú preukázané (uznané alebo zamietnuté)
    - Určite, ktoré skutočnosti zostávajú neisté
  - Uplatnite článok 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice (QD) na tie vecné skutočnosti, ktoré zostávajú neisté (pochybnosť vykladaná v prospech osoby)

Krok 3: Posúdenie rizík

- Analyzujte odôvodnenú obavu z prenasledovania alebo reálne riziko vážneho bezprávia
  - Uplatnite článok 4 ods. 3 kvalifikačnej smernice (QD)
  - Zohľadnite prenasledovanie alebo vážne bezprávie alebo ich neprítomnosť v minulosti
  - Zamerajte sa na závažnosť dôkazu

Praktická príručka úradu EASO: Posudzovanie dôkazov Usmernenie

Význam posudzovania dôkazov [spät']

Posudzovanie dôkazov možno stanoviť ako primárnu metódu na zistenie skutočností v individuálnom prípade prostredníctvom skúmania a porovnávania dostupných dôkazov.

Medzinárodné právo vo všeobecnosti neupravuje oblasť posudzovania dôkazov. Ženevský dohovor z roku 1951 neobsahuje osobitné ustanovenia, ktoré sa zaoberajú posudzovaním dôkazov. V tejto oblasti však boli vypracované niektoré usmernenia, a to dokument UNHCR Handbook and Guidelines on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees (Príručka a usmernenia o postupoch a kritériách pri priznávaní štatútu utečenca podľa dohovoru z roku 1951 a Protokol z roku 1967 o štatúte utečencov) (nové vydanie v roku 2011), odseky 195 – 205, ako aj dokument UNHCR Note on Burden and Standard of Proof in Refugee Claims (Oznámenie o dôkaznom bremene a závažnosti dôkazu v tvrdeniach utečencov) (1998).

V oblasti posudzovania dôkazov predstavuje **kvalifikačná smernica (QD)** prvý právne záväzný nadnárodný nástroj regionálneho rozsahu pôsobnosti, v ktorom je stanovené, aké kritériá musí žiadateľ spĺňať, aby mohol byť oprávnený na získanie postavenia utečenca alebo osoby, ktorá inak potrebuje medzinárodnú ochranu. Kvalifikačná smernica (QD) sa vo veľkej miere opiera o medzinárodné a európske nástroje a judikatúru v oblasti týkajúcej sa utečencov a ľudských práv.

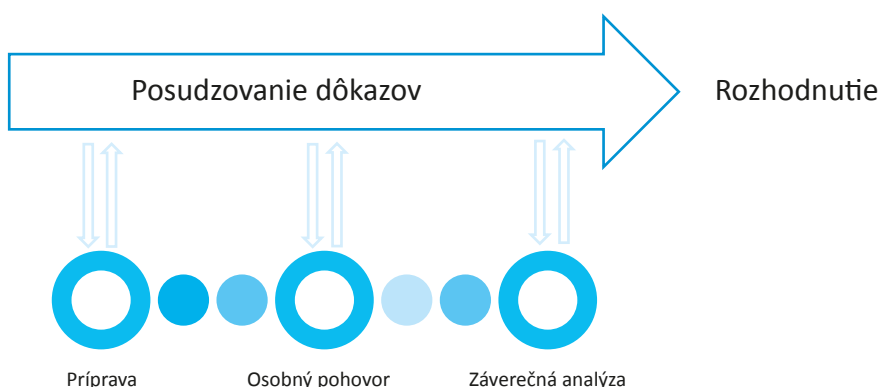
Európske krajiny majú však vo všeobecnosti odlišné právne tradície a rôzne postupy na posudzovanie dôkazov. Ak členské štáty uplatňujú podobné právne koncepcie týkajúce sa oprávnenosti na medzinárodnú ochranu, ale ich chápanie dôkazov je rôzne, ľahko môžu dospieť k rôznym záverom. Konania o azyle sa navyše odlišujú od iných právnych konaní čiastočne pre chýbajúce „obvyklé“ objektívne dôkazy a pre dôsledky prijatého rozhodnutia. Stanovenie požiadaviek pre špecifické procesné normy na posudzovanie dôkazov v rámci konania o azyle a znalosti týchto noriem sú preto nevyhnutné pre spravodlivý a účinný proces rozhodovania.

Posudzovanie dôkazov je metodika, na ktorú treba dbať v rámci celého procesu posudzovania žiadosti o azyl.

V tejto praktickej príručke sa prezentuje prístup k posudzovaniu dôkazov pozostávajúci z troch krokov:

- Krok 1: Získavanie informácií;
- Krok 2: Posúdenie dôveryhodnosti;
- Krok 3: Posúdenie rizík.

Úradník poverený prípadom sa v jednotlivých fázach konania o azyle riadi týmito krokmi:

Krok 1. Získavanie informácií [spät]

1.1. Identifikujte vecné skutočnosti [spät]

Na posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu úradník poverený prípadom musí identifikovať vecné skutočnosti.

Vecné skutočnosti sú skutočnosti, ktoré priamo súvisia s definíciou utečenca [článok 1 písm. (A)(2) Ženevského dohovoru z roku 1951 a článok 2 písm. d) kvalifikačnej smernice (QD)] alebo osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu [článok 2 písm. f) a článok 15 kvalifikačnej smernice (QD)] a týkajú sa podstaty žiadosti. Spravidla je zbytočné zameriavať sa na menej dôležité a nepodstatné skutočnosti, ktoré nemajú vplyv na podstatné náležitosti tvrdenia.

Správna identifikácia vecných skutočností je zásadná nielen pre dôveryhodnosť, ale aj pre posúdenie rizík. Ak skutočnosť nie je vecná, potom sa na ňu nemá prihliadať bez ohľadu na to, či ju úradník poverený prípadom uznal alebo nie. Ak úradník poverený prípadom vecnú skutočnosť uzná, môže zvážiť potrebu medzinárodnej ochrany na základe tejto skutočnosti. Vecná skutočnosť, ktorá sa počas posudzovania dôveryhodnosti neuzná, nebude pri posudzovaní rizík zohľadnená. Viac detailných informácií o posudzovaní dôveryhodnosti a rizík sa uvádza v kroku 2 a kroku 3.

Pozri [vzor](#) na identifikovanie vecných skutočností.

1.1.1. Dajte do súvisu vecné skutočnosti s náležitosťami definície utečenca [spät]

Základné náležitosti definície utečenca sú tieto:

- žiadateľ musí byť štátnym príslušníkom tretej krajiny mimo svojej krajiny pôvodu (alebo osoba bez štátnej príslušnosti mimo krajiny svojho obvyklého pobytu);
- žiadateľ musí mať odôvodnenú obavu z prenasledovania;
- obavy z prenasledovania musia súvisieť (alebo byť tak vnímané) s rasovými dôvodmi, náboženskými dôvodmi, so štátnou príslušnosťou, s dôvodom zastávania určitého politického názoru alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine žiadateľa;
- žiadateľ nemôže prijať alebo v dôsledku odôvodnenej obavy odmieta ochranu krajiny pôvodu;
- žiadateľ nesmie byť vylúčený z postavenia utečenca.

1.1.2. Dajte do súvisu vecné skutočnosti s náležitosťami definície osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu [spät]

Náležitosti pre osobu, ktorá bude oprávnená na doplnkovú ochranu, sa uvádzajú ďalej:

- žiadateľ musí byť štátnym príslušníkom tretej krajiny mimo svojej krajiny pôvodu (alebo osoba bez štátnej príslušnosti mimo krajiny svojho obvyklého pobytu);
- žiadateľ musí byť osoba, ktorá nie je oprávnená na postavenie utečenca;
- musia existovať oprávnené dôvody domnievať sa, že žiadateľ by čelil reálnemu riziku vážneho bezprávia, ako je definované v článku 15 kvalifikačnej smernice (QD);
- žiadateľ musí byť osoba, ktorá nemôže prijať alebo v dôsledku takéhoto rizika odmieta ochranu krajiny pôvodu;
- žiadateľ nesmie byť vylúčený z oprávnenia na doplnkovú ochranu.

1.1.3. Nezabúdajte, že identifikácia vecných skutočností je neustály proces [spät]

Základným princípom je, že úradník poverený prípadom má byť nezaujatý a má zohľadniť nové skutočnosti, ktoré sa môžu objaviť v priebehu celého procesu.

Identifikácia vecných skutočností je prebiehajúci proces, ktorý prebieha od okamihu, keď žiadateľ o medzinárodnú ochranu podá žiadosť, až pokiaľ úradník poverený prípadom nezačne posudzovanie rizík.

Úradník poverený prípadom identifikuje vecné skutočnosti žiadosti pri príprave na pohovor na základe pôvodne dostupných informácií, počas pohovoru so žiadateľom a pri posudzovaní predložených dokumentov a dôkazov, vysvetlení poskytnutých rodinnými príslušníkmi alebo svedkami alebo informácií o krajine pôvodu.

Pozri **vzor** na ilustráciu, ako identifikovať vecné skutočnosti.

1.2. Uplatnite spoločné dôkazné bremeno na získanie jednotlivých dôkazov [späť]

Východiskovým bodom v prípade žiadosti o medzinárodnú ochranu je, že dôkazné bremeno v prípade tvrdení vyhlásených žiadateľom spočíva na žiadateľovi. V dôsledku osobitných charakteristík azylového konania je však otázka dôkazného bremena zložitejšia.

Proces získavania jednotlivých dôkazov na zistenie vecných skutočností sa riadi tromi hlavnými zásadami:

1. povinnosť žiadateľa zdôvodniť svoju žiadosť (dôkazné bremeno spočíva na žiadateľovi);
2. povinnosť úradníka povereného prípadom preskúmať žiadosť (bremeno vyšetrovania spočívajúce na úradníkovi);
3. osobitné pravidlá týkajúce sa zdôvodnenia (presun dôkazného bremena).

1.2.1. Skontrolujte, či si žiadateľ plní svoju povinnosť poskytnúť zdôvodnenie (dôkazné bremeno spočíva na žiadateľovi) [späť]

Úradník poverený prípadom má informovať žiadateľa o jeho dôkaznom bremene, čo znamená, že žiadateľ je povinný doručiť dôveryhodné vyhlásenie, predložiť všetky dôkazy, ktoré má k dispozícii, a spolupracovať s orgánmi pri skúmaní jeho žiadosti.

Podľa článku 4 ods. 1 kvalifikačnej smernice (QD) členské štáty to môžu považovať za povinnosť žiadateľa predložiť čo najskôr všetky náležitosti potrebné na zdôvodnenie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Tieto náležitosti pozostávajú z vyhlásení žiadateľa a celej dokumentácie, ktorá je k dispozícii žiadateľovi a ktorá sa týka veku žiadateľa a základných informácií vrátane tých, ktoré sa týkajú príslušných príbuzných, totožnosti, štátnej príslušnosti (štátnych príslušností), krajiny (krajín) a miesta (miest) predchádzajúceho pobytu, predchádzajúcich žiadostí o azyl, cestovných trás, cestovných dokladov a dôvodov pre požadovanie medzinárodnej ochrany [článok 4 ods. 2 kvalifikačnej smernice (QD)].

1.2.1.1. Vynaložil žiadateľ skutočnú snahu, aby poskytol všetky vyhlásenia a dokumentáciu, ktoré mal k dispozícii? [späť]

Žiadateľ má úradníkovi poverenému prípadom poskytnúť všetky relevantné dôkazy, ktoré má k dispozícii.

Pri hodnotení správania žiadateľa v tomto smere (t. j. aké dôkazy by mal vlastniť alebo prakticky dokázať získať) má úradník poverený prípadom zohľadniť všetky individuálne a kontextuálne okolnosti prípadu, ako napr. dostupné prostriedky na získanie dôkazov, telesné/duševné zdravie žiadateľa, úroveň jeho vzdelania, situáciu v krajine pôvodu, rodinné vzťahy, prečo a ako žiadateľ utiekol z krajiny, príslušné právne predpisy krajiny pôvodu a pod.

1.2.1.2. Boli všetky dôkazy poskytnuté čo možno najskôr? [späť]

Očakáva sa, že žiadateľ predloží čo možno najskôr všetky dostupné dôkazy, ktoré má k dispozícii. Úradník poverený prípadom takto dokáže riadne a včas identifikovať a posúdiť všetky vecné skutočnosti prípadu. Splnenie tejto povinnosti úzko súvisí s povinnosťou orgánu informovať žiadateľa o jeho povinnostiach v azylovom konaní, prostriedkoch, ktoré má žiadateľ k dispozícii, aby mohol poskytnúť dôkazy a individuálne a kontextuálne okolnosti prípadu.

Praktický prístup spočíva v prediskutovaní so žiadateľom, aké dôkazy bude vedieť predložiť a dohodnúť sa s ním na primeranom časovom rámci.

1.2.1.3. Poskytol žiadateľ uspokojivé vysvetlenie pre nedostatočné podporné dôkazy? [späť]

V prípade niektorých skutočností prípadu žiadateľ nemusí byť schopný poskytnúť podporné dôkazy. Za posúdenie, či možno uznať vysvetlenie, ktoré poskytol žiadateľ o tom, prečo nemôže predložiť ďalšie dôkazy, je zodpovedný úradník poverený prípadom. Vysvetlenie, ktoré poskytol žiadateľ, by sa malo posudzovať s prihliadnutím na individuálne a kontextuálne okolnosti prípadu na základe ukazovateľov dôveryhodnosti a faktorov, ktoré môžu viesť k skresleniu (pozri tiež oddiel 2.4 o faktoroch, ktoré môžu viesť k skresleniam).

1.2.2. Plňte si povinnosti úradníka povereného prípadom uskutočniť vyšetrenie (bremeno vyšetrenia spočívajúce na úradníkovi poverenom prípadom) [späť]

Žiadateľ musí mať možnosť prezentovať všetky vecné skutočnosti a všetky relevantné dôkazy. Rozhodujúci orgán má v spolupráci so žiadateľom povinnosť posúdiť príslušné náležitosti žiadosti. V záujme splnenia tejto povinnosti úradník poverený prípadom musí:

1.2.2.1. Informovať žiadateľa o jeho povinnostiach [späť]

Žiadateľ musí byť informovaný o svojich povinnostiach v rámci konania o azyle vrátane povinnosti spolupracovať a o dôsledkoch v prípade ich nesplnenia. Informácie sa majú poskytnúť čo najskôr v súlade s vnútroštátnymi postupmi. Informácie sa musia uvádzať v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie, alebo sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie a majú byť zrozumiteľné. Poskytnuté informácie musia zahŕňať platné časové rámce na splnenie povinností. Žiadateľ má tiež dostať praktické informácie o prostriedkoch na splnenie jeho povinností podľa vnútroštátnych právnych predpisov a praxe.

1.2.2.2. Požiadat' o vysvetlenie v prípade nejasností [späť]

Úradník poverený prípadom musí objasniť všetky relevantné skutočnosti žiadosti v spolupráci so žiadateľom s prihliadnutím na dôkazy, ktoré sú k dispozícii, informácie o krajine pôvodu a o možných faktoroch, ktoré môžu spôsobiť skreslenie (pozri tiež oddiel 2.4 o faktoroch, ktoré môžu viesť k skresleniam). Posudzovanie prípadu sa nesmie zakladať na aspektoch, ktoré sú úradníkovi poverenému prípadom nejasné a ponechávajú priestor na predpoklady, špekulácie, dohady, intuíciu alebo vnútorné pocity.

1.2.2.3. Zamerať sa na zjavné nezrovnalosti, nedostatočné informácie, otázky týkajúce sa prijateľnosti [späť]

Žiadateľ má byť upozornený na všetky nezrovnalosti, otázky týkajúce sa prijateľnosti a na nedostatočné informácie a má sa mu poskytnúť možnosť objasniť ich. Úradník poverený prípadom sa má zamerať aj na identifikáciu ich príčin, aby mohol riadne posúdiť ich vplyv na posudzovanie dôveryhodnosti. Úradník poverený prípadom má zohľadniť možný výskyt skresľujúcich faktorov (pozri tiež oddiel 2.4 o faktoroch, ktoré môžu viesť k skresleniam), ktoré by mohli mať vplyv na súlad vyhlásení žiadateľa a jeho schopnosť poskytnúť detailné informácie.

1.2.2.4. Získať relevantné informácie o krajine pôvodu [späť]

Na účely posúdenia prípadu má úradník poverený prípadom získať relevantné, presné a aktuálne informácie o krajine pôvodu. Informácie o krajine pôvodu majú byť čo najkonkrétnejšie a nemajú sa obmedzovať len na všeobecnú situáciu v krajine pôvodu. Majú pochádzať z rôznych zdrojov, ako napr. vnútroštátne útvary pre informácie o krajinách pôvodu, EASO, UNHCR a iné relevantné organizácie pre ľudské práva. Informácie o krajine pôvodu majú byť objektívne a prístup k ich získavaniu má byť nestranný (osoba, ktorá informácie získava, by v nich nemala hľadať len tie, ktoré by podporovali len záporné alebo len kladné rozhodnutie).

1.2.2.5. Získať ďalšie dôkazy v prípade potreby [späť]

Na účely posúdenia prípadu úradník poverený prípadom má získať iné dôkazy *ex offio* (pozri tiež oddiel 1.3.2.3 o ďalších dôkazoch).

1.2.2.6. Náležite zaobchádzať s osobami s osobitnými procesnými potrebami [späť]

V záujme platného zdôvodnenie žiadosti v prípade určitých žiadateľov môžu byť potrebné osobitné procesné záruky z dôvodu okrem iného ich veku, rodového aspektu, sexuálnej orientácie, rodovej identity, zdravotného

postihnutia, vážnej choroby, duševnej poruchy alebo v dôsledku mučenia, znásilnenia alebo iných závažných foriem psychického, fyzického alebo sexuálneho násilia. Členské štáty posúdia v primeranom čase po podaní žiadosti, či sú v prípade žiadateľa potrebné osobitné procesné záruky a ak áno, poskytnú mu primeranú podporu.

Osobitný dôraz sa má klásť na vyšetrovaciu úlohu úradníka povereného prípadom v prípade osôb s osobitnými procesnými potrebami. Úradník poverený prípadom má príslušné informácie získať s osobitným zreteľom na osobité potreby žiadateľa. S cieľom riadne posúdiť vplyv týchto okolností na daný prípad úradník môže požiadať o príslušné odborné stanoviská (napr. v prípade duševných porúch, dôsledkov foriem psychického, fyzického alebo sexuálneho násilia atď.). Úradník má žiadateľovi s osobitnými procesnými potrebami poskytnúť tiež dostatočný čas na prezentovanie náležitostí potrebných na zdôvodnenie žiadosti o medzinárodnú ochranu a zohľadniť tieto potreby pri uskutočňovaní osobného pohovoru.

1.2.3. V prípade potreby zohľadnite osobitné pravidlá týkajúce sa zdôvodnenia (presun dôkazného bremena) [back]

Dôkazné bremeno sa presúva na úradníka povereného prípadom ak tvrdí, že v krajine pôvodu existuje alternatíva vnútroštátnej ochrany alebo ochrany, alebo že existujú náležitosti, z ktorých vyplýva, že žiadateľ má byť vylúčený z medzinárodnej ochrany. K tomuto presunu dôjde aj v prípade, ak žiadateľ preukáže, že už bol predmetom prenasledovania alebo vážneho bezprávia alebo priamych hrozieb takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia v krajine pôvodu. Existujú tiež prípady, ako napr. uplatnenie koncepcie bezpečnej krajiny pôvodu, v ktorých sa dôkazné bremeno presúva na žiadateľa.

1.2.3.1. Je článok 4 ods. 4 kvalifikačnej smernice (QD) (prenasledovanie/vážne bezprávie alebo priame hrozby v minulosti) relevantný? [späť]

Pri skúmaní skutočností úradník poverený prípadom môže zistiť, že žiadateľ zdôvodnil, že už bol predmetom prenasledovania alebo vážneho bezprávia, alebo priamych hrozieb takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia v krajine pôvodu. To by bolo vážnou známkou odôvodnenej obavy žiadateľa z prenasledovania alebo reálneho rizika utrpenia vážneho bezprávia, pokiaľ neexistujú primerané dôvody domnievať sa, že takéto prenasledovanie alebo vážne bezprávie sa nebudú opakovať. Povinnosťou úradníka povereného prípadom je preukázať, či existujú takéto primerané dôvody.

1.2.3.2. Môže byť ochrana dostupná v krajine pôvodu? [späť]

Aj keď žiadateľ musí zdôvodniť svoju žiadosť (riziko prenasledovania alebo vážneho bezprávia, ak by sa vrátil do krajiny pôvodu), dôkazné bremeno na preukázanie, že ochrana je dostupná v krajine pôvodu (opak), spočíva na úradníkovi poverenom prípadom.

Na účely potvrdenia dostupnosti ochrany v krajine pôvodu v procese identifikácie vecných skutočností žiadosti by mal úradník poverený prípadom zistiť, či sa žiadateľ pokúsil požiadať o ochranu zo strany príslušných orgánov/subjektov; prečo nepožiadal, ak nepožiadal; od ktorých orgánov/subjektov požadoval ochranu, aký bol výsledok tohto kroku a či je ochrana dostupná, účinná a trvalého charakteru [článok 7 kvalifikačnej smernice (QD)].

1.2.3.3. Možno uplatniť vnútroštátnu ochranu (známe aj ako alternatíva vnútroštátneho presídlenia)? [späť]

Ak je takáto ochrana ustanovená vo vnútroštátnych právnych predpisoch, úradník poverený prípadom môže vyhlásiť, že vnútroštátna ochrana pred prenasledovaním alebo vážnym bezpráviem je pre žiadateľa skutočne dostupná v časti krajiny pôvodu. V tejto situácii je na úradníkovi poverenom prípadom, aby dokázal, že existuje taká časť krajiny pôvodu, kam žiadateľ môže bezpečne a legálne odcestovať, získať možnosť vstupu do tejto časti krajiny a môže reálne očakávať, že sa tam usadí [článok 8 kvalifikačnej smernice (QD)].

V záujme podpory takéhoto zistenia pri identifikovaní vecných skutočností úradník poverený prípadom zohľadní všeobecné okolnosti prevládajúce v tejto časti krajiny a osobné okolnosti žiadateľa. Zabezpečí získanie presných a aktuálnych informácií týkajúcich sa všeobecnej situácie v krajine a situácie v identifikovanej oblasti ochrany v tejto krajine z príslušných zdrojov, ako napr. UNHCR a EASO.

Ak sú aktérmi prenasledovania alebo vážneho bezprávia štát alebo zástupcovia štátu, úradník poverený prípadom by mal predpokladať, že žiadateľ nemá k dispozícii účinnú ochranu.

Ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, dostupnosť primeraných opatrení v oblasti starostlivosti a opater, ktoré sú v najlepšom záujme maloletej osoby bez sprievodu, má byť súčasťou posúdenia zo strany úradníka povereného prípadom, pokiaľ ide o to, či je ochrana skutočne dostupná.

1.2.3.4. Možno uplatniť vylúčenie z medzinárodnej ochrany? [spät]

V procese zisťovania vecných skutočností (pred skúmaním skutočností) úradník poverený prípadom môže identifikovať dôvody, ktoré by mohli viesť k vylúčeniu žiadateľa z medzinárodnej ochrany.

Ak úradník poverený prípadom usúdi, že by sa žiadateľovi mala odoprieť ochrana na základe vylúčenia, potom to musí dokázať podľa článku 12 kvalifikačnej smernice (QD) a článku 17 kvalifikačnej smernice (QD).

Vylúčenie musí byť založené na jasných a presvedčivých dôkazoch. Žiadateľ musí mať možnosť namietat proti dôkazom použitým na podporu vylúčenia.

1.2.3.5. Pochádza žiadateľ z bezpečnej krajiny pôvodu určenej podľa vašich vnútroštátnych právnych predpisov? [spät]

Niektoré členské štáty zaviedli koncepciu bezpečnej krajiny pôvodu a určili niektoré krajiny ako bezpečné krajiny pôvodu podľa ich vnútroštátnych právnych predpisov. V závislosti od vnútroštátnych právnych predpisov a praxe, ak žiadateľ pochádza z takejto krajiny, úradník poverený prípadom môže predpokladať, že je bezpečná pre žiadateľa, pokiaľ žiadateľ nepredloží údaje svedčiace o opaku. Určenie krajiny ako bezpečnej nemôže tvoriť absolútnu záruku bezpečnosti pre každého štátneho príslušníka tejto krajiny.

Ak žiadateľ preukáže, že existujú vážne dôvody na to, aby sa krajina nepovažovala za bezpečnú v jeho konkrétnom prípade, určenie krajiny ako bezpečnej sa pre neho už nepovažuje za relevantné. Podľa vnútroštátnych usmernení a praxe úradník poverený prípadom má žiadateľovi poskytnúť účinnú možnosť poskytnúť údaje svedčiace o opaku vrátane náležitého informovania žiadateľa a riešenia tejto otázky v osobnom pohovore.

1.3. Získajte jednotlivé dôkazy týkajúce sa vecných skutočností [spät]

Za vyšetrovanie a preskúmanie dostupných dôkazov je zodpovedný úradník poverený prípadom a v prípade potreby vyzve na predloženie ďalších vecných dôkazov, ktoré možno odôvodnene poskytnúť (napr. správy z médií, lekárske dôkazy a pod.).

Pre kvalitné rozhodovanie je veľmi dôležité, aby úradník poverený prípadom pomáhal žiadateľovi dôkladným preskúmaním všetkých predložených dôkazov a aby žiadateľovi poskytol možnosť predložiť všetky relevantné dôkazy.

Všetky dôkazy by sa mali získavať s cieľom splniť článok 4 ods. 3 kvalifikačnej smernice (QD). Úradník poverený prípadom by mal zabezpečiť, že porozumie významu všetkých dôkazov predložených žiadateľom na podporu žiadosti.

V niektorých situáciách dokonca aj v prípade, ak žiadateľ vynaložil skutočnú snahu, aby mohol poskytnúť všetky vyhlásenia a dokumentáciu, ktoré má k dispozícii, a ponúkol uspokojivé vysvetlenie k tomu, keď nie je schopný poskytnúť niektoré dôkazy, úradník poverený prípadom môže považovať za potrebné získať dodatočné informácie s cieľom objasniť všetky okolnosti prípadu. Doplnkové informácie by sa mohli získať z ďalších vyhlásení žiadateľa, od jeho rodinných príslušníkov, zo stanovísk odborníkov, nových písomných dôkazov, presnejších informácií o krajine pôvodu atď. Vnútroštátne právne predpisy a usmernenia môžu obsahovať lehoty na získanie dodatočných informácií.

Uznáva sa, že žiadatelia často nemôžu zdôvodniť svoje vyhlásenia nezávislými listinnými alebo inými dôkazmi. Pri získavaní pôvodných úradných dokumentov z krajiny pôvodu by sa mohli napríklad vyskytnúť logistické a bezpečnostné problémy. Každá predložená informácia však môže úradníkovi poverenému prípadom veľmi pomôcť pri posudzovaní celkovej dôveryhodnosti tvrdenia.

1.3.1. Získajte vyhlásenia žiadateľa [spät]

Osobné svedectvo žiadateľa je spravidla najdôležitejším dôkazom, niekedy jediným dôkazom. Tento dôkaz môže byť predložený viacerými rôznymi spôsobmi vrátane osobného pohovoru alebo písomného vyhlásenia alebo oboch.

1.3.1.1. Osobný pohovor [spät]

Osobný pohovor bude vo väčšine prípadov hlavným zdrojom dôkazov pre úradníka povereného prípadom pri posudzovaní žiadosti. Z tohto dôvodu je veľmi dôležité, aby pohovor prebiehal takým spôsobom, aby sa zabezpečila vysoká kvalita dôkazov od žiadateľa.

Usmernenie k tomu, ako uskutočniť pohovor vysokej kvality, sa nachádza v **praktickej príručke úradu EASO o osobnom pohovore**.

1.3.1.2. Písomné vyhlásenia [spät]

Môžu sa vyskytnúť také situácie, v prípade ktorých by ako ďalšie dôkazy na podporu žiadosti mohli byť prípustné písomné vyhlásenia. Ak existuje vnútroštátne usmernenie k prípustnosti písomných vyhlásení, nájdete ho na [tejto webovej stránke](#).

1.3.2. Získajte dôkazy z iných zdrojov [spät]

Okrem poskytnutia vlastného svedectva prostredníctvom osobného pohovoru a/alebo písomného vyhlásenia môžu žiadatelia poskytnúť aj ďalšie podporné dôkazy v rôznych formách.

Ďalej sa uvádza usmernenie k najbežnejším typom predložených dôkazov a ako by sa malo s nimi zaobchádzať. Pri získavaní dôkazov z iných zdrojov má byť úradník poverený prípadom opatrný a má dodržiavať pravidlá týkajúce sa dôvernosti.

1.3.2.1. Dokumenty predložené žiadateľom [spät]

Všetky dokumenty predložené žiadateľom ako dôkazy na podporu jeho tvrdenia musia byť dôkladne preskúmané. Úradník poverený prípadom sa má v prvom rade ubezpečiť, že vie o tom, aké dokumenty sú predložené a o ich relevantnosti k žiadosti. Úradník poverený prípadom má v prípade potreby získať informácie týkajúce sa všeobecne očakávaného obsahu a formy všetkých predložených dokumentov (napr. zatykače, súdne predvolania). Takéto informácie sa dajú získať prostredníctvom relevantných informácií o krajine pôvodu.

Úradník poverený prípadom by mal uspokojivo posúdiť aj to, ako žiadateľ získal dokumenty, ktoré predložil. Ak žiadateľ predloží doklad, ktorý by obvyklým spôsobom nemohol získať, môže to mať vplyv na to, či sa úradník poverený prípadom môže opierať o takýto dokument ako o podporný dôkaz. Ak žiadateľ získal také dokumenty, v prípade ktorých sa predpokladá, že by ich nemal byť schopný vlastniť, mal by dostať príležitosť vysvetliť, ako sa k nim dostal.

V cestovných pasoch by sa mali skontrolovať vstupné/výstupné pečiatky, víza, dôkazy o návrate do krajiny pôvodu atď. s cieľom potvrdiť žiadateľovu imigračnú históriu a potvrdiť tiež žiadateľov opis udalostí na účely posúdenia dôveryhodnosti.

Ak je takáto expertíza k dispozícii, dokumenty môže preskúmať príslušný odborník s cieľom zistiť, či sú pravé, alebo či existuje dôkaz, že sú sfaľované. Ak sa zistí, že dokumenty sú sfaľované, žiadateľ má dostať možnosť vysvetliť, ako ich získal.

Ak existuje vnútroštátne usmernenie týkajúce sa povinnosti predložiť originály dokumentov alebo akceptovania ich kópií, nájdete ho na [tejto webovej stránke](#).

Ak existuje vnútroštátne usmernenie, či preklad dokumentov zabezpečuje žiadateľ alebo orgán členského štátu, nájdete ho na [tejto webovej stránke](#).

1.3.2.2. Informácie o krajine pôvodu (COI) [späť]

Dostupnosť kvalitných informácií o krajine pôvodu má zásadný význam pre proces rozhodovania. Úradník poverený prípadom musí byť presvedčený o tom, že informácie, ktoré má k dispozícii, sú relevantné, presné a aktuálne a že pochádzajú z rôznych zdrojov, ako napr. vnútroštátne útvary pre informácie o krajinách pôvodu, EASO, UNHCR a iné relevantné organizácie pre ľudské práva.

Ak informácie ešte nie sú k dispozícii, úradník poverený prípadom bude pravdepodobne musieť o relevantné informácie k žiadosti požiadať alebo urobiť rešerš.

Ak existuje vnútroštátne usmernenie k získaniu informácií o krajine pôvodu, nájdete ho [na tejto webovej stránke](#).

1.3.2.3. Iné dôkazy [späť]

- **Znalecké posudky [späť]**

Úradníci poverení prípadom môžu mať k dispozícii aj rôzne znalecké posudky, ktoré im pomáhajú v procese rozhodovania. Takéto posudky by mohol poskytnúť žiadateľ sám alebo by ich mohol zabezpečiť rozhodujúci orgán.

Žiadatelia môžu mať záujem opierať sa o znalecké posudky, ktoré poskytujú informácie o ich kultúrnom prostredí, situácii v krajine alebo iných záležitostiach týkajúcich sa žiadosti. Takéto posudky môžu byť obzvlášť užitočné v prípade chýbajúcich informácií o krajine pôvodu z iných zdrojov, alebo ak takéto informácie o krajine pôvodu sú neurčité alebo príliš všeobecné.

Neznamená to však, že by sa takéto posudky mali prijímať rovnakým spôsobom ako informácie o krajine pôvodu. Úradníci poverení prípadom musia rozhodnúť, akú váhu treba prisúdiť takýmto posudkom pri hodnotení dôveryhodnosti uvádzaných vecných skutočností, ako aj pri neskoršom posudzovaní rizika pri návrate.

Ak existuje vnútroštátne usmernenie k získaniu znaleckých posudkov a okolností, v prípade ktorých sa môžu požadovať, nájdete ho [na tejto webovej stránke](#).

- **Lekárske a psychologické posudky [späť]**

Pri rozhodovaní sa má primeraná váha prisúdiť posudkom odborne spôsobilých klinických zdravotníkov zabezpečených členskými štátmi alebo žiadateľom alebo jeho zástupcom, ktoré potvrdzujú tvrdenie, že žiadateľ bol mučený alebo čelil vážnemu bezpráviu [článok 18 prepracovaného znenia procedurálnej smernice (APD)]. Úlohou úradníka povereného prípadom vo všeobecnosti nie je, aby sám robil klinické rozhodnutia o lekárskech dôkazoch alebo o lekárskejších záležitostiach.

Lekárske posudky môžu rovnako ako v prípade posúdenia takých záležitostí ako dôkazy o mučení poskytnúť základné informácie aj o schopnosti žiadateľa predložiť jasný a detailný opis toho, čo sa mu stalo. Napríklad posudok potvrdzujúci, že žiadateľ trpí traumou a v dôsledku toho má problémy jasne si pripomenúť udalosti, môže úradníkovi poverenému prípadom pomôcť pri rozhodovaní, ako má interpretovať jeho dôkazy a akú váhu má prisúdiť zjavným nedostatkom, pokiaľ ide o detaily alebo logické súvislosti.

- **Správy o jazykovej analýze [späť]**

Úradníci poverení prípadom môžu mať prístup k správam o jazykovej analýze, ktoré vyhotovujú jazykoví odborníci, ktorí s osobami hovoria a počúvajú ich a potom zaujmú odôvodnené stanovisko, pokiaľ ide o ich pravdepodobné miesto pôvodu.

Ak existuje vnútroštátne usmernenie k prípustnosti takýchto správ a k ich získaniu, nájdete ho [na tejto webovej stránke](#).

- **Informácie od iných osôb (svedecká výpoveď) [späť]**

Okrem informácií poskytnutých odborníkmi kvalifikovanými v odbore, svedectvo môžu predložiť aj iné osoby alebo skupiny, ktoré môžu pomôcť pri posudzovaní dôveryhodnosti žiadateľovho opisu udalosti, alebo sa také svedectvo môže od nich požadovať. Takéto svedectvo môže pochádzať z rôznych zdrojov vrátane:

- príslušníkov rodiny;

- škôl;
- politických skupín;
- náboženských skupín.

Takéto dôkazy sa majú starostlivo preskúmať a posúdiť s cieľom vyhodnotiť, akým spôsobom podporujú alebo vyvracajú opis udalosti uvádzaný žiadateľom. Úradník poverený prípadom má pri získavaní takýchto dôkazov venovať osobitnú pozornosť otázke zachovania dôvernosti. Úradník poverený prípadom by mohol tiež dospieť k zisteniu, akú váhu prisúdi takémuto svedectvu a či svedok ako taký je spoľahlivým svedkom.

- **Informácie od štátnych orgánov členských štátov [späť]**

Môže sa stať, že informácie môžu vlastníť iné štátne orgány, ktoré môžu pomôcť pri zisťovaní vecných skutočností žiadosti. Môže byť vhodné napríklad požadovať také informácie ako:

- zhoda odtlačkov prstov v systéme Eurodac;
- registrácia manželstiev;
- policajné/súdne záznamy;
- lekárske záznamy (v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a usmerneniami sa môže požadovať súhlas žiadateľa).

Ak úradníci členských štátov získavajú jednotlivé dôkazy v krajine pôvodu, osobitný dôraz sa má klásť na to, aby nedošlo k ohrozeniu žiadateľa alebo jeho príbuzných.

- **Informácie z iných členských štátov [späť]**

V niektorých prípadoch možno prípadne vyžiadať informácie o žiadateľovi z iného členského štátu, v ktorom žiadateľ predtým býval. Všetky takéto žiadosti si môžu vyžadovať súhlas žiadateľa z dôvodu zachovania dôvernosti.

Ak existuje vnútroštátne usmernenie k predkladaniu takýchto žiadostí, nájdete ho [na tejto webovej stránke](#).

Krok 2. Posúdenie dôveryhodnosti [spät]

Po získaní všetkých informácií a dôkazov sa úradník poverený prípadom má zamerať na posúdenie jednotlivých dôkazov podporujúcich každú vecnú skutočnosť.

2.1. Spojte dôkaz s každou vecnou skutočnosťou [spät]

Úradník poverený prípadom má pamätať na to, že „vecné skutočnosti“ nie sú rovnocenné s dokázanými skutočnosťami v tom zmysle, že „skutočnosti“ sa zvyčajne zohľadňujú v systéme občianskeho práva, ale častejšie v prípade uvádzaných tvrdení, ktoré sa v súvislosti s azylmi majú hodnotiť ako dôveryhodné alebo nedôveryhodné.

Počas celého procesu získavania dôkazov je potrebné zabezpečiť, aby všetky dôkazy, ktoré sa získavajú, súviseli s vecnými skutočnosťami prípadu. V mnohých prípadoch sa určité typy dôkazov môžu vzťahovať na viaceré vecné skutočnosti (napr. na osobný pohovor alebo písomné vyhlásenia).

Pozri [vzor](#) na spájanie jednotlivých dôkazov s vecnými skutočnosťami.

2.2. Posúďte vyhlásenia žiadateľa vzhľadom na ukazovatele dôveryhodnosti [spät]

2.2.1. Uskutočnite zisťovania týkajúce sa internej dôveryhodnosti [spät]

Interná dôveryhodnosť zahŕňa dostatočne detailné a špecifické informácie, ako aj ich konzistentnosť.

2.2.1.1. Dostatočne detailné a špecifické informácie [spät]

Aká úroveň detailnosti sa vyžaduje alebo koľko detailov je potrebných?

Platí pravidlo, že čím viac **detailov** sa uvedie alebo je k dispozícii, tým lepší obraz je možné utvoriť. Súvisí to so skutočnosťou, že reálne prežité udalosti sa spravidla uvádzajú živšie a spontánnejšie. Úradník poverený prípadom však má pamätať na to, že môže existovať rozumné vysvetlenie, prečo si žiadateľ nevie pripomenúť detaily určitej udalosti, a má pamätať na možné skreslenia (pozri tiež oddiel 2.4 o faktoroch, ktoré môžu viesť k skresleniam). Nedostatok detailov nemá vo všetkých situáciách vplyv na dôveryhodnosť.

Špecifickosť je splnená uvedením veľmi osobných, individuálnych okolností a spôsobu, akým sa udalosť prežíva a je vyjadrená. Základná línia príbehu môže byť v mnohých prípadoch veľmi podobná, ale každý prípad má svoje vlastné jedinečné špecifiká, vďaka ktorým je jedinečný. V takýchto prípadoch môže byť užitočné nedržať sa príliš základných aspektov tvrdenia, ale klásť tiež všeobecnejšie otázky a získať tak špecifické informácie. Ak v žiadateľovom opise udalostí chýbajú špecifické informácie, môže to byť znakom nedostatočnej dôveryhodnosti.

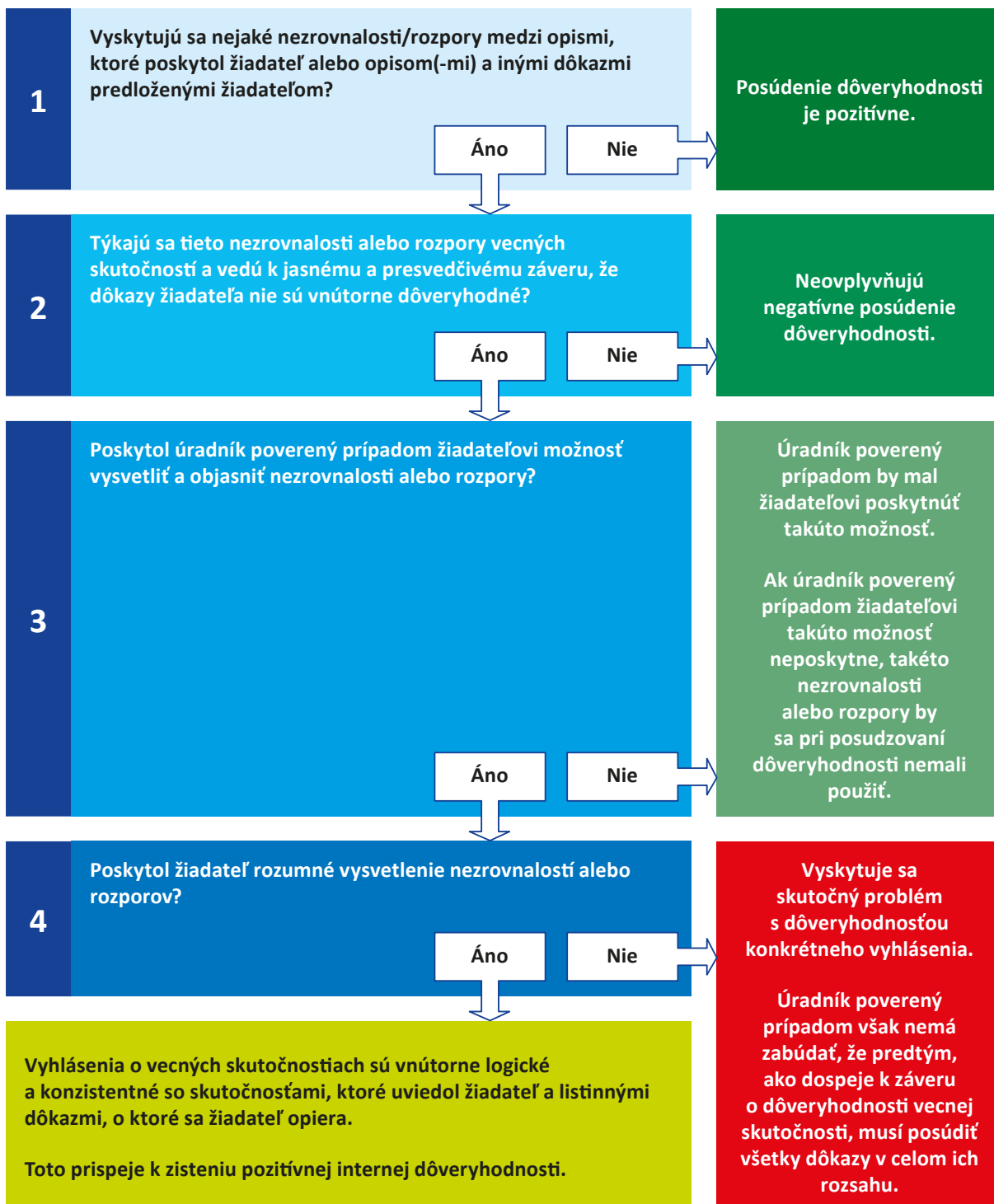
Osobný pohovor je spravidla najdôležitejším zdrojom informácií na získanie čo možno najväčšieho množstva detailov a špecifických informácií a závisí vo veľkej miere od schopností úradníka povereného prípadom viesť pohovor (vytvorenie vhodnej atmosféry, vhodné techniky vedenia pohovoru, základné vedomosti o prípade) s cieľom získať podstatné detaily.

2.2.1.2. Konzistentnosť [spät]

Konzistentnosť sa vo všeobecne chápe ako chýbajúce nezrovnalosti, rozpory a odlišnosti vo vecných skutočnostiach predložených žiadateľom. Vzťahuje sa na:

- ústne alebo písomné vyhlásenia, ktoré vo všeobecnosti poskytol žiadateľ;
- odlišné vyhlásenia o tej istej veci v rôznych časoch v priebehu konania;
- odlišné informácie o tej istej veci z iných dôkazov predložených žiadateľom.

Štvorstupňový test uvedený ďalej môže slúžiť ako usmernenie k tomu, ako by úradník poverený prípadom mal riešiť (ne)konzistentnosť:

2.2.1.3. Správanie by sa nemalo používať ako ukazovateľ dôveryhodnosti [spät]

Správanie vo všeobecnosti znamená neverbálne komunikačné signály a spôsob chovania, napr. tón hlasu a intonácia reči, spôsob konania, očný kontakt a výraz tváre atď. To sa najviac prejavuje počas osobného pohovoru.

Úradník poverený prípadom nemá posudzovať správanie ako ukazovateľ dôveryhodnosti. Zistenia založené na správaní žiadateľa by sa často rovnali jednoduchým predpokladom a subjektívnym hodnoteniam založeným na vnútorných pocitoch.

2.2.2. Uskutočnite zisťovanie týkajúce sa externej dôveryhodnosti [spät]

Externá dôveryhodnosť sa vzťahuje na súlad s informáciami o krajine pôvodu, známymi skutočnosťami a inými dôkazmi, ktoré získal rozhodujúci orgán.

2.2.2.1. Súlad s informáciami o krajine pôvodu [spät]

Informácie o krajine pôvodu možno použiť pre viaceré aspekty posudzovania žiadosti. Môžu sa použiť na podporu opisu vecných skutočností žiadateľom, ako aj na zisťovanie dôkazov o situácii, ktoré možno použiť pri hodnotení rizika pri návrate.

- **Podporné informácie o krajine pôvodu**

Ak objektívne informácie o krajine pôvodu podporujú dôkazy žiadateľa, potom neexistuje vážny dôvod pochybovať o tom, či možno uznať uvádzanú skutočnosť.

- **Protichodné informácie o krajine pôvodu**

Informácie o krajine pôvodu, ktoré sú jasne v rozpore s uvádzanou vecnou skutočnosťou, predstavujú negatívny faktor dôveryhodnosti. Žiadateľovi by sa preto malo umožniť poskytnúť ďalšie vysvetlenie.

- **Nedostatočné informácie o krajine pôvodu**

Nedostatočné informácie o krajine pôvodu nemusia nevyhnutne znamenať, že k uvádzanej skutočnosti/udalosti nedošlo. Môžu byť napríklad dôsledkom obmedzeného prístupu k informáciám v krajine pôvodu alebo menšieho rozsahu a významu udalosti a pod. Z tohto dôvodu nedostatočné informácie o krajine pôvodu samé osebe nevedú k negatívnejmu zisteniu, pokiaľ ide o dôveryhodnosť.

2.2.2.2. Súlad so všeobecne známymi informáciami [spät]

Niektoré skutočnosti sú všeobecne známe a nemožno ich logicky spochybníť (napríklad zákony fyziky). Tieto skutočnosti nie sú závislé od kultúrne odlišných vnímaní. Takéto skutočnosti by za bežných okolností nebolo potrebné podporiť ďalšími dôkazmi. Aby sa opis udalostí uvádzaný žiadateľom mohol považovať za dôveryhodný, musí byť v súlade s týmito všeobecne známymi informáciami. Pri uplatňovaní tohto princípu má byť úradník poverený prípadom opatrný, aby nevyvolal dojem, že opis akceptuje bez dôkazov ako platný vzhľadom na svoje sociálne, kultúrne a osobné pozadie.

2.2.2.3. Súlad s inými dôkazmi [spät]

K iným dôkazom môžu patriť vyhlásenia rodinných príslušníkov a svedkov, dokumenty od iných štátnych orgánov, znalecké posudky atď. Takéto dôkazy môžu podporiť alebo vyvrátiť vyhlásenia žiadateľa. Na začiatku sa však má posúdiť interná dôveryhodnosť týchto iných dôkazov. Ak je dôkaz v rozpore s vyhláseniami žiadateľa, úradník poverený prípadom sa ním musí zaoberať a poskytnúť žiadateľovi možnosť vysvetliť tieto nezrovnalosti. Úradník poverený prípadom by mal toto vysvetlenie zohľadniť.

2.2.3. Uskutočnite zisťovania týkajúce sa prijateľnosti [spät]

Aby bol sled udalostí prijateľný, musí byť takej kvality, aby vyznel pravdepodobne pre rozumne zmyšľajúcu osobu.

Úradníci poverení prípadom si majú uvedomiť, že koncepcia prijateľnosti by sa mala používať opatrne, aby sa zabránilo prinajmenšom špekuláciám a subjektívnym predpokladom a predsudkom. Uvádzaná skutočnosť môže byť úplne prijateľná, ak sa posudzuje v kontexte okolností uchádzača vrátane rodového aspektu, veku, sexuálnej orientácie a rodovej identity, vzdelania, sociálneho a kultúrneho pôvodu, životných skúseností a okolností v krajine pôvodu alebo v mieste obvyklého pobytu atď. Úradník poverený prípadom by si mal uvedomiť, že môžu existovať rozdiely medzi jeho náhľadom a náhľadom žiadateľa, čo by prípadne mohlo vysvetľovať zdanlivú neprijateľnosť.

Konštatovanie neprijateľnosti sa musí zakladať na logicky vyvedených a objektívne odôvodnených interferenciách a úradník poverený prípadom by mal poskytnúť jasne sformulované dôvody, prečo považuje opis udalostí za neprijateľný.

Pozri [vzor](#) na spájanie jednotlivých dôkazov s vecnými skutočnosťami.

2.3. Posúďte dokumenty [späť]

Pri posudzovaní dokumentov by ste mali postupovať takto:

- **Relevantnosť [späť]**

Relevantnosť sa vzťahuje na to, či sa dokument týka konkrétnej vecnej skutočnosti. Relevantnosť by sa mala objasniť so žiadateľom.

- **Existencia [späť]**

Existencia sa vzťahuje na to, či daný typ dokumentu existuje podľa všeobecných informácií.

- **Obsah [späť]**

Potrebné je posúdiť tieto náležitosti:

- Obsahuje dokument nejaké vnútorné rozpory?
- Je to kompatibilný s vyhláseniami žiadateľa?
- Je kompatibilný s informáciami o krajine pôvodu?
- Je dokument presný? Presnosť sa vzťahuje na úroveň detailov relevantných pre konkrétnu vecnú skutočnosť.
- Predstavuje dokument priamy opis vecnej skutočnosti? Pochádzajú informácie z priameho zdroja alebo sú opisom vyhlásení žiadateľa?

- **Forma [späť]**

Forma dokumentu je dôležitá pre posúdenie jeho pravosti. V závislosti od vnútroštátnej praxe to môže zahŕňať posúdenie znalcom alebo porovnanie s referenčnými materiálmi. Úradník poverený prípadom musí byť opatrný pri vyslovení záveru o pravosti založenom výlučne na forme dokumentu, pretože v niektorých krajinách by nemusela existovať štandardizovaná forma určitých typov dokumentov.

- **Charakter [späť]**

Aspekt charakteru dokumentu sa vzťahuje na to, či sa dokument predkladá v origináli alebo v kópii, v akom je stave, či je poškodený alebo sú na ňom vidno úpravy. Originálne dokumenty by spravidla mali mať pri posudzovaní väčšiu hodnotu. Úradník poverený prípadom by však mal pamätať na to, že niektoré dokumenty nemožno získať v origináli.

- **Autor [späť]**

Úradník poverený prípadom by mal zistiť kvalifikácie autora a jeho objektívnosť a/alebo príslušné skúsenosti.

Dokumenty sa majú posudzovať spolu s inými dôkazmi, ktoré smerujú k zisteniu konkrétnej vecnej skutočnosti, ktorú majú podporiť, ako aj s inými aspektmi posudzovania dôveryhodnosti. Dokument sa má posudzovať rovnako ako akýkoľvek iný dôkaz. Nie je vhodné neprisúdiť žiadnu váhu dokumentu bez poskytnutia dôvodov pre takéto zistenie na základe dostupných dôkazov, t. j. získaných objektívnych informácií o krajine týkajúcich sa jeho prijateľnosti spolu s ďalšími dôkazmi k tejto veci.

Viac informácií o dokumentoch predložených žiadateľom sa uvádza v [oddiele 1.3.2.1](#).

Pozri [vzor](#) týkajúci sa zisťovania dôveryhodnosti.

2.3.1. Posúďte lekárske a psychologické dôkazy [späť]

Veľmi osobitým druhom dôkazov vystavených kvalifikovanou osobou sú lekárske alebo psychologické dôkazy. Úradník poverený prípadom nemá lekársky hodnotiť alebo sa vyjadrovať k liečbe poskytovanej lekárom. Úlohou lekára nie je posudzovať dôveryhodnosť alebo právne záležitosti.

Lekárske alebo psychologické posudky by mali obsahovať dostatočné informácie týkajúce sa kvalifikácií zdravotníckeho odborníka a metód vyšetrovania, aby by bolo možné nezávisle posúdiť jeho spoľahlivosť. Podľa vnútroštátneho usmernenia takéto posúdenie môže uskutočniť úradník poverený prípadom alebo odborník.

Napríklad v prípadoch tvrdenia o mučení by sa lekárske správy mali posudzovať vo vzťahu k normám [Istanbulského protokolu](#).

V prípade pochybností úradník poverený prípadom môže požiadať o druhé stanovisko v súlade s vnútroštátnou praxou. Ak existuje vnútroštátne usmernenie, nájdete ho [na tejto webovej stránke](#).

2.4. Zohľadnite individuálne faktory a faktory súvisiace s okolnosťami, ktoré môžu viesť k skresleniam [späť]

Pri posudzovaní dôveryhodnosti dôkazov na podporu vecných skutočností by mal úradník poverený prípadom pamätať na to, že individuálna pozícia žiadateľa a osobné okolnosti môžu vážne ovplyvniť spôsob, ako žiadateľ vníma a prezentuje udalosti týkajúce sa žiadosti. Niektoré skreslenia pri prijímaní a interpretácii informácií môžu vyplývať aj zo životných a profesionálnych skúseností, ako aj z predsudkov úradníka povereného prípadom.

Takýchto javov, ktoré sú typické pre ľudskú povahu, je takmer nemožné sa zbaviť. Je však potrebné uvedomiť si ich pri osobnom pohovore (pozri **praktickú príručku úradu EASO o osobnom pohovore**), ako aj pri posudzovaní dôveryhodnosti. Potrebné je tiež vždy analyzovať, či takéto individuálne a subjektívne faktory môžu mať vplyv na ukazovatele dôveryhodnosti, alebo či by mohli vysvetliť zjavný rozpor alebo nesúlad vo vyhláseniach žiadateľa.

Mnohé zo skresľujúcich faktorov sa často vzájomne prelínajú. Je nevyhnutné, aby osoby, ktoré pracujú v azylovej oblasti, mali tieto faktory na zreteli. Ďalej sa uvádza neúplný zoznam možných faktorov, ktoré môžu viesť k skresleniam.

2.4.1. Faktory týkajúce sa žiadateľa [späť]

Ústne vyhlásenia sú hlavnými (veľmi často jedinými) dôkazmi, ktoré poskytol žiadateľ. Pri posudzovaní ich dôveryhodnosti musí úradník poverený prípadom venovať pozornosť kontrole, či žiadateľ mal možnosť riadne si pripomenúť a prezentovať skutočnosti a či prezentované informácie boli správne prijaté a pochopené. Tento proces môžu výrazne ovplyvňovať mnohé faktory.

2.4.1.1. Pamäť [späť]

Ľudská pamäť má svoje vrstvy a obmedzenia, a toto je potrebné akceptovať počas práce so žiadateľmi o azyl, ktorí sa často vo svojich vyhláseniach môžu opierať len o vlastné spomienky. Spomenúť si na dátumy a podrobnosti udalosti, ku ktorej došlo pred dlhým časom, alebo opísať ľudí, s ktorými sa raz stretli, môže byť veľmi ťažké.

Úradník poverený prípadom má mať pri osobnom pohovore reálne očakávania, pokiaľ ide o úroveň detailov dávnych, často traumatizujúcich spomienok a pri následnom analyzovaní jeho výsledku. Spôsob vedenia pohovoru má tiež vplyv na množstvo a kvalitu informácií, na ktoré si žiadateľ dokáže spomenúť. Počas pohovoru je napríklad potrebné vyhnúť sa sugestívnym otázkam, pretože môžu ovplyvniť opis udalostí uvádzaný žiadateľom. Ďalšie usmernenie sa uvádza v **praktickej príručke úradu EASO o osobnom pohovore**.

2.4.1.2. Trauma a posttraumatická stresová porucha (PTSD) [späť]

Príslušná lekárska správa alebo stanovisko psychológa v žiadateľovom spise sú spravidla jasnými dôkazmi o tom, že príslušná osoba prežila taký traumatický šok, že jej schopnosť spomenúť si, pripomenúť si minulé udalosti, sledovať tému a poskytnúť jej štruktúrovaný opis môže byť vážne obmedzená a dokonca nemožná. Traumatické skúsenosti môžu tiež viesť k obavám a nedostatku dôvery, čo by mohlo mať vplyv na množstvo a kvalitu informácií, ktoré je žiadateľ ochotný poskytnúť.

Vyjadrenia osôb, ktoré zažili traumu alebo sú postihnuté posttraumatickou stresovou poruchou (PTSD), sú zvyčajne fragmentované, izolované od časovej osi, nie sú kontrolované vôľou, vyvolávané sú však zmyslovými podnetmi. Traumatizovaná osoba sa môže vyhýbať rozprávaniu o neľahkých skúsenostiach.

Odporúča sa prisúdiť väčšiu váhu skôr objektívnym okolnostiam v prípade ako subjektívnemu aspektu obáv prezentovaného žiadateľom. Pri posudzovaní žiadosti traumatizovanej osoby úradník poverený prípadom nemá mať rovnakú úroveň očakávaní pri uplatňovaní ukazovateľov dôveryhodnosti (pozri [oddiel 2.2 o používaní ukazovateľov dôveryhodnosti](#)). Úradník poverený prípadom má byť obzvlášť obozretný v prípade negatívnych zistení o dôveryhodnosti na základe vyhlásení žiadateľa.

Potrebné je tiež pripomenúť, že k traumatickým udalostiam alebo skúsenostiam by mohlo dôjsť po odchode z krajiny pôvodu vrátane krajiny, kde prebieha konanie o azyle.

2.4.1.3. Iné psychické a zdravotné problémy [spät]

Ťažkosti pri poskytovaní jasných a logických vyhlásení môžu mať pôvod v zdravotných problémoch a závislostiach žiadateľa, napr. užívanie silných liekov, mentálne postihnutie, depresia a závislosť od drog alebo alkoholu. Nedostatok znalostí o týchto faktoroch a neschopnosť ich riešiť môže viesť k nesprávnym záverom o dôveryhodnosti.

2.4.1.4. Vek [spät]

Zohľadnenie faktora veku môže byť zásadné pri posudzovaní dôveryhodnosti. Obzvlášť dôležité je to v prípadoch maloletých bez sprievodu alebo prípadoch, keď sú maloletí vypočúvaní ako svedkovia v prípadoch ich rodičov (poručníkov).

Vyhlásenia dieťaťa môžu byť nekonzistentné, môžu obsahovať nejasné výrazy alebo vyhlásenia, ktoré počuli od dospelých cestujúcich s nimi alebo od ich príbuzných atď., preto je dôležité, aby pohovor prebiehal spôsobom zohľadňujúcim potreby detí (pozri [praktickú príručku úradu EASO o osobnom pohovore](#)).

Vek je relevantným faktorom tak v čase, keď sa poskytuje vyhlásenie, ako aj v čase, keď došlo k udalosti.

V závislosti od okolností skreslenia súvisiace s vekom môžu byť relevantné aj v prípade starších ľudí.

2.4.1.5. Vzdelanie [spät]

Rozdiel v úrovni vzdelania môže mať vplyv na schopnosť žiadateľa zaznamenať a pripomenúť si udalosti, ako aj pri formulovaní potrebného obsahu alebo správnom pochopení otázok. Veľmi stručné a strohé odpovede alebo chyby v dátumoch a vzdialenostiach môžu znamenať obmedzenú slovnú zásobu, obmedzené všeobecné znalosti, neschopnosť chápať a opísať abstraktné pojmy alebo nedostatočnú informovanosť o tom, že je potrebné uviesť podrobný opis.

2.4.1.6. Kultúra, náboženstvo a viera [spät]

Kultúra, náboženstvo a viera osoby určujú spôsob, akým definuje svoju identitu, vníma sociálne roly a mocenské vzťahy, chápe, interpretuje a reprodukuje informácie. Dátumy, ročné obdobia, vzdialenosti, čas iniciácie do spoločnosti alebo zapojenia do verejného života, pojem blízka rodina a reč tela, sa môžu v závislosti od týchto faktorov veľmi líšiť.

V tejto súvislosti sú významné aj ďalšie faktory ako vzdelanie, vek, jazyk, rod alebo spoločenské postavenie a zvyky.

Pri posudzovaní dôveryhodnosti tvrdenia si úradník poverený prípadom má uvedomiť možné odlišnosti vyplývajúce z kultúrneho a/alebo náboženského prostredia. Na posúdenie získaných informácií z iného pohľadu sú často potrebné kompetencie v medzikultúrnej oblasti, ktoré pomáhajú rozlúštiť zdanlivo nekonzistentné vyhlásenia s kultúrnym podtextom.

Úradník poverený prípadom by však žiadateľa nemal „uväzniť“ v jeho vlastnej kultúre a nemal by *a priori* predpokladať, že osoba pochádzajúca z určitého kultúrneho alebo náboženského prostredia koná určitým spôsobom a v dôsledku toho sa nezameráť na prípadný problém s dôveryhodnosťou. Úradník poverený prípadom má skontrolovať, až keď položí otázky a nedostane na ne odpovede, či by príčinou konkrétneho problému s dôveryhodnosťou mohli byť niektoré kultúrne, sociálne, náboženské alebo iné bariéry.

2.4.1.7. *Sexuálna orientácia a rodová identita (SOGI) [spät]*

Záležitosti týkajúce sa sexuálnej orientácie a rodovej identity môžu byť často háklivé a vyžadujú si osobitné poznatky o tejto téme ako aj osobitnú pozornosť pri posudzovaní dôveryhodnosti. Úradník poverený prípadom túto požiadavku nemá považovať za to isté ako uznať bez analýzy všetko, čo žiadateľ uvádza v takomto prípade. Potrebná je však vysoká úroveň uvedomelosti a rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a rozmanitosti, pretože opis uvádzaný žiadateľom v takýchto prípadoch sa priamo spája s veľmi háklivými osobnými záležitosťami.

Osoby, ktorých žiadosti súvisia so sexuálnou orientáciou a rodovou identitou, ktoré sú neakceptovateľné v ich krajine pôvodu, často skrývajú svoju skutočnú identitu, pocity a názory, aby sa vyhli hanbe, izolácii a stigmatizácii a veľmi často aj riziku násilia. Stigmatizácia a pocity hanby môžu ešte viac brániť žiadateľovi odhaľovať informácie v kontexte s azylom. Existuje mnoho prípadov, keď žiadateľ alebo žiadateľka prizná, že je lesba, gej, bisexuál, transrodová alebo intersexuálna osoba až v ďalšej žiadosti.

Úradník poverený prípadom sa má zdržať stereotypných predpokladov týkajúcich sa správania alebo výzoru príslušníkov sexuálnych menšín a má pritom pamätať na to, že ostatné faktory ako kultúrne a sociálne prostredie, vzdelanie a rod môžu mať významný vplyv na konkrétneho žiadateľa.

2.4.1.8. *Rod [spät]*

Rod neznamená biologické pohlavie, ale vzťahuje sa na špecifické očakávania spoločnosti zamerané na to, ako by sa ženy a muži mali správať, na rovnováhu síl medzi pohlaviami, ich úlohu a príslušné atribúty v spoločnosti. Rodové roly ovplyvňujú nielen to, ako sa osoba vníma, ale ovplyvňujú aj správanie, postoj k spoločenskému a politickému životu, ako aj spôsoby prenasledovania alebo ubližovania, ktoré sa môžu líšiť v závislosti od rodu obeť i páchatela.

Žiadateľ si nemusí uvedomovať, že určité správanie namierené voči nemu sa môže považovať za porušovanie jeho ľudských práv, pretože takto s ním zaobchádzali po celý jeho život. Na druhej strane stigmatizácia a/alebo pocity hanby môžu brániť žiadateľovi poskytnúť informácie.

2.4.2. *Faktory súvisiace s úradníkom povereným prípadom [spät]*

Práca v oblasti azylu znamená neustálu prácu s ľuďmi z rôznych kultúr, rôznych sociálnych prostredí a s rôznymi životnými skúsenosťami. Patrí to k faktorom, vďaka ktorým je práca úradníka povereného prípadom zaujímavá. Úradník poverený prípadom je však tiež len človek a môže zažívať stres a frustráciu v tomto náročnom pracovnom prostredí.

Objektivitu úradníka povereného prípadom môžu ovplyvňovať rôzne faktory:

2.4.2.1. *Pamätajte na vplyv stresu, pracovnej záťaže a časového tlaku [spät]*

Stres, záťaž a krátke termíny často pôsobia spolu a môžu mať rozhodujúci vplyv na konečné posúdenie žiadosti.

V každodennej práci úradníka povereného prípadom sa očakáva plnenie kvantitatívnych cieľov, vypracovanie riadne odôvodnených rozhodnutí včas a tento úradník musí pracovať so žiadateľmi, ktorí nespolupracujú alebo majú veľmi traumatizujúce osobné zážitky.

Nezabúdajme na to, že úradník poverený prípadom má aj súkromný život, ktorý tiež môže byť zdrojom problémov a stresových situácií, čo môže ovplyvniť jeho postoj k profesionálnym úlohám a schopnosť zvládnuť stres v práci. Dokonca aj taká triviálna vec ako hlad, bolesť hlavy alebo podráždenie môžu skresliť proces hodnotenia dôveryhodnosti. Profesionálny úradník poverený prípadom si musí tieto faktory uvedomovať a musí sa neustále usilovať minimalizovať ich vplyv.

Úradník poverený prípadom sa má predtým, ako dospeje k záverom o dôveryhodnosti určitého dôkazu alebo všeobecne o dôveryhodnosti, pokúsiť sústrediť len na konkrétny prípad. Užitočná môže byť krátka prestávka pred prijatím rozhodnutia o dôveryhodnosti.

2.4.2.2. *Pamätajte na dôsledky dlhodobého vystavenia príbehom žiadateľov o azyl [spät]*

Vystavenie niekoľkoročnému pôsobeniu opisov mučenia a zlého zaobchádzania (nie vždy dôveryhodným), ktoré zažili žiadatelia, môže vyústiť do rutiny a neschopnosti nahliadať na každý prípad nestranne a individuálne,

k sekundárnej traumatizácii a vykazovaniu príznakov podobných ako u osôb postihnutých posttraumatickou stresovou poruchou.

Dlhodobé vystavenie príbehom žiadateľov o azyl by mohlo spôsobiť, že úradník poverený prípadom bude inklinovať k vyhýbaniu sa hlbšiemu rozoberaniu vyhlásení žiadateľov s cieľom vyhnúť sa traumatickým opisom, alebo takéto dlhodobé vystavenie povedie k „odčerpaniu súcitu“ alebo „zatvrdnutiu“. V takých prípadoch môže úradník poverený prípadom inklinovať viac k vyvodu nepodložených záverov bez náležitého posúdenia dôveryhodnosti.

2.4.2.3. Vysťríhajte sa predsudkov a stereotypov [spät']

Kategorizovanie nových osôb, s ktorými človek príde do styku, pomocou stereotypných schém na zapamätanie alebo riešenie opakujúcich sa úloh je u ľudí bežným javom a väčšina z nás koná podobne. Potrebne si je však toto uvedomiť a zachovať si vždy otvorenú myseľ bez ohľadu na naše predchádzajúce osobné a profesionálne skúsenosti. V opačnom prípade reálny opis udalostí prezentovaný žiadateľom nemusí byť správne prijatý alebo správne pochopený.

Cieľom je zabrániť vyvodu vopred určených záverov o dôveryhodnosti v prípade žiadateľa, ktorý má zjavne podobné charakteristiky ako niekoľko predchádzajúcich prípadov, keď sa našli určité zistenia týkajúce sa dôveryhodnosti.

2.4.2.4. Význam sebahodnotenia a dohľadu [spät']

Úradník poverený prípadom sa má zamyslieť nad svojím chovaním, potrebami, ako aj potenciálnymi ťažkosťami, s ktorými sa stretáva pri práci na niektorých prípadoch žiadateľov o azyl. Prípadne o nich môže diskutovať s kolegami, psychológom alebo nadriadeným s cieľom získať potrebnú podporu a rozšíriť si znalosti o sebe alebo identifikovať potrebu ďalšieho vzdelávania a/alebo preškolenia.

Nedostatok pozitívnej spätnej väzby, nejasné očakávania nadriadených alebo výkonnostné ukazovatele často spôsobujú stres a môžu viesť k vyhoreniu. Pravidelný dohľad a reagovanie na obavy úradníka povereného prípadom môžu zlepšiť profesionálnu motiváciu a uľahčiť výmenu skúseností.

2.4.3. Faktory súvisiace so situáciou pohovoru [spät']

Rôzne aspekty situácie pohovoru môžu mať vplyv na vyhlásenia žiadateľa: formálny kontext konverzácie, ktorá sama osebe môže byť stresujúca pre žiadateľa; očakávanie diskusie o veciach, ktoré sa týkajú osobného života s cudzími ľuďmi; prítomnosť dieťaťa, ktorá je rušivá pre žiadateľa, časový tlak vzhľadom na obmedzený čas vyhradený na rozhovor. Všetky tieto aspekty sa majú náležite ošetriť pred osobným pohovorom a počas neho s cieľom minimalizovať vplyv situácie pohovoru na vyhlásenia, treba však na ne pamätať aj pri analýze dôveryhodnosti žiadateľa.

Potrebné je si uvedomiť, že ústne vyhlásenia žiadateľa sú veľmi často v jazyku, ktorý nie je prvým jazykom žiadateľa a/alebo sa poskytujú prostredníctvom tlmočníka. Tento faktor môže byť zdrojom skreslení, ktoré si úradník poverený prípadom musí uvedomiť.

Povinnosťou azylového orgánu je zabezpečiť na pohovor spoľahlivého a kompetentného tlmočníka. Tlmočník je však tiež len človek a nevyhnutne pôsobí ako ďalší „filter“ informácií, ktoré počuje alebo číta.

Informácie o úlohe tlmočníka sa uvádzajú v **praktickej príručke úradu EASO o osobnom pohovore**.

Príklady možných výsledkov skreslení v dôsledku jazykovej bariéry a kontextu pohovoru môžu byť nasledovné:

- Pri posudzovaní dôveryhodnosti má mať úradník poverený prípadom na pamäti, že niektoré **zjavné nezrovnalosti alebo rozpory vo vyhláseniach žiadateľa alebo v preložených dokumentoch môžu byť dôsledkom jazykovej bariéry** (napr. jedno slovo má rôzne významy v závislosti od kontextu, nedostatočné znalosti tlmočníka, pokiaľ ide o správny ekvivalent slova v jazyku krajiny azylu atď.).
- **Nepokoj, hanba alebo nedostatočná dôvera v tlmočníka**, ktorý je prítomný na pohovore, môžu spôsobiť, že žiadateľ bude váhať povedať pravdu alebo poskytnúť podrobnejšie informácie. Ďalšie už uvedené faktory: rod, kultúrne prostredie a obavy zo stigmatizácie by tiež mohli v takýchto prípadoch zohrávať úlohu.
- Ďalším aspektom skreslení by mohlo byť tvrdenie žiadateľa, že nezrovnalosti v jeho súčasných a predchádzajúcich vyhláseniach sú dôsledkom **nedostatočných jazykových kompetencií tlmočníka** (alebo jeho vlastnej

jazykovej nespôsobilosti, ak sa tlmočnícke služby nepoužili), keď jeho vyhlásenia boli v skutočnosti jednoducho nekonzistentné.

Úradník poverený prípadom má v čo najväčšej miere umožniť žiadateľovi vyriešiť zjavné nezrovnalosti a napokon posúdiť, či poskytnuté vysvetlenie možno v konkrétnom prípade akceptovať.

2.5. Určite, ktoré vecné skutočnosti sa majú uznať [späť]

2.5.1. Preskúmajte v celom rozsahu všetky dôkazy súvisiace s každou vecnou skutočnosťou [späť]

Úradník poverený prípadom nemá vyvodiť závery o dôveryhodnosti vecnej skutočnosti posudzovaním izolovaných dôkazov. Každému dôkazu, listinnému a ústnemu sa má prisúdiť váha, veľká alebo malá, aká mu prináleží. Posúdenie každého dôkazu a okolností súvisiacich s dôkazom bude mať vplyv na jeho „kvalitu“ a relevantnosť k prípadu a tým aj na váhu, ktorú by mu úradník poverený prípadom mal prisúdiť. So zreteľom na všetky dôkazy súvisiace s každou vecnou skutočnosťou a pri posúdení váhy každého dôkazu úradník poverený prípadom rozlišuje, či sú podporné alebo protichodné.

2.5.1.1. Určite, ktoré skutočnosti sú alebo nie sú preukázané (uznané alebo zamietnuté) [späť]

Na základe posúdenia dôkazov úradník poverený prípadom bude môcť uznať alebo zamietnuť vecné skutočnosti.

Uznané skutočnosti sú: Uvádzaná skutočnosť môže byť uznaná, pretože, ak sa zohľadnia individuálne a kontextuálne okolnosti žiadateľa a v prípade potreby aj primeranosť vysvetlení poskytnutých žiadateľom so zreteľom na prípadne nepriaznivé zistenia týkajúce sa dôveryhodnosti, vyhlásenia žiadateľa o tejto skutočnosti sú:

- dostatočne detailné;
- vnútorne konzistentné;
- konzistentné s informáciami poskytnutými rodinnými príslušníkmi a svedkami;
- konzistentné s dostupnými špecifickými a všeobecnými objektívnymi informáciami;
- prijateľné, keď sa posudzujú so zreteľom na individuálne a kontextuálne okolnosti;
- a najmä, keď sú podložené presvedčivými listinnými alebo inými dôkazmi (t. j. založenými na dôveryhodnosti, spoľahlivosti a váhe takýchto dôkazov).

Zamietnuté fakty sú: Uvádzaná skutočnosť môže byť zamietnutá, ak pri zohľadnení primeranosti vysvetlení poskytnutých žiadateľom so zreteľom na prípadne nepriaznivé zistenia týkajúce sa dôveryhodnosti a individuálne a kontextuálne okolnosti žiadateľa nie sú vyhlásenia žiadateľa o tejto skutočnosti dostatočne detailné, konzistentné a prijateľné a/alebo sú v rozpore s inými spoľahlivými objektívnymi dôkazmi.

2.5.1.2. Určite, ktoré skutočnosti zostávajú neisté [späť]

Môžu sa vyskytnúť skutočnosti, ktoré sú vnútorne dôveryhodné (logické a prijateľné) a nie sú v rozpore s dostupnými osobitnými a všeobecnými informáciami týkajúcimi sa prípadu žiadateľa, zostávajú však neisté, pretože nie sú podložené listinným alebo iným dôkazom, alebo sú to skutočnosti, v prípade ktorých pretrváva aspekt pochybnosti. Tieto aspekty si vyžadujú ďalšie posúdenie, aby bolo možné určiť, či sa majú uznať alebo zamietnuť.

2.5.2. Uplatnite článok 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice (QD) na tie vecné skutočnosti, ktoré zostávajú neisté (poskytnutie výhody pochybnosti) [späť]

Bez ohľadu na snahu žiadateľa a rozhodujúceho orgánu získať dôkazy na zdôvodnenie vecných skutočností uvádzaných žiadateľom, stále sa môžu vyskytovať určité nejasnosti týkajúce sa niektorých skutočností.

V takýchto prípadoch článok 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice (QD) umožňuje úradníkovi poverenému prípadom dospieť k jednoznačnému záveru, či sa uvádzané vecné skutočnosti majú uznať a vyriešiť pochybnosti.

„V prípade, že členské štáty uplatňujú zásadu, podľa ktorej je povinnosťou žiadateľa zdôvodniť žiadosť o medzinárodnú ochranu, a v prípade, že aspekty vyhlásení žiadateľa nie sú podložené listinným alebo iným dôkazom, tieto aspekty si nevyžadujú potvrdenie, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) žiadateľ skutočne vynaložil snahu s cieľom zdôvodnenia svojej žiadosti;
- b) boli predložené príslušné náležitosti, ktoré sú k dispozícii žiadateľovi, a bolo poskytnuté uspokojivé vysvetlenie týkajúce sa akéhokoľvek nedostatku iných príslušných náležitostí;
- c) vyhlásenia žiadateľa sú uznané za logické a prijateľné a nie sú v rozpore s dostupnými osobitnými a všeobecnými informáciami týkajúcimi sa prípadu žiadateľa;
- d) žiadateľ požiadal o medzinárodnú ochranu v najskoršom možnom čase alebo žiadateľ preukázal primeraný dôvod, prečo tak neurobil, a
- e) bola preukázaná všeobecná dôveryhodnosť žiadateľa.“

Článok 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice (QD) je známy aj v niektorých systémoch členských štátov ako uplatňovanie poskytnutia výhody pochybnosti.

Päť kritérií stanovených v článku 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice (QD) je kumulatívnych. To znamená, že úradník poverený prípadom by mal uspokojivo posúdiť, či sú všetky kritériá splnené (aspoň do určitej miery). Ak je všetkých päť kritérií splnených, úradník poverený prípadom má uplatniť článok 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice (QD) (poskytnúť výhodu pochybnosti) a uznať vecnú skutočnosť. Napokon nie je dôvod, aby tak neurobil.

Úradník poverený prípadom má však primerane posúdiť body a), b), c), d) a e) so zreteľom na individuálne a kontextuálne okolnosti žiadateľa. To znamená, že úradník poverený prípadom má posúdiť, do akej miery je alebo nie je každé kritérium splnené a môže dôjsť k tomu, že vysoká miera splnenia kritéria (napríklad v prípade veľmi dôležitých vyhlásení) bude kompenzovať nižšiu mieru splnenia iného kritéria (napríklad nedostatočné vysvetlenie prečo žiadateľ nepožiadal o medzinárodnú ochranu v najskoršom možnom čase).

Ďalšie usmernenie k písmenám a) a b) sa uvádza v oddiele 1.2.1 a k písmenu c) v oddieloch 2.2 až 2.4. V tomto oddiele sa poskytuje ďalšie usmernenie k písmenu e):

Bola preukázaná všeobecná dôveryhodnosť žiadateľa [článok 4 ods. 5 písm. e) kvalifikačnej smernice (QD)]:

Pri hodnotení, či vecná skutočnosť bola preukázaná, úradník poverený prípadom posúdi aj to, čo by sme mohli nazvať „záznam dôveryhodnosti“, alebo inými slovami, úradník poverený prípadom bude prihliadať na (pozitívne/negatívne) zistenia dôveryhodnosti, ku ktorým dospel pri posudzovaní iných vecných skutočností.

Niektoré skutočnosti môžu byť okrem toho relevantné pre posúdenie všeobecnej dôveryhodnosti žiadateľa aj keď nie sú ako také vecnými skutočnosťami.

Všeobecnú dôveryhodnosť žiadateľa môžu ovplyvniť aj iné faktory:

- správanie naznačujúce, že žiadateľ sa neprestal alebo sa prestal obávať návratu do svojej domovskej krajiny alebo
- také správanie žiadateľa, ktoré môže naznačovať, že žiadateľ zatajuje informácie, zavádza alebo blokuje alebo odďaľuje vybavenie žiadosti alebo rozhodnutie o žiadosti.

Váhu treba prisúdiť každému faktoru v závislosti od okolností prípadu. Úradník poverený prípadom má pamätať na to, že body v prospech žiadateľa môžu prevážiť body proti nemu.

Ak úradník poverený prípadom usudzuje, že všeobecná dôveryhodnosť je taká nedostatočná, že zamietne vecnú skutočnosť, potom úradník poverený prípadom musí vysvetliť, prečo ju považuje za škodlivú pre dôveryhodnosť tvrdenia.

Na konci posudzovania dôveryhodnosti je potrebné každú vecnú skutočnosť kategorizovať ako uznanú alebo zamietnutú, z čoho vyplýva, že úradník poverený prípadom dospel k jasnému záveru o každej materiálnej skutočnosti.

Pozri **vzor** týkajúci sa uznania a zamietnutia vecných skutočností.

Krok 3. Posúdenie rizík [späť]

Posúdenie rizík je výhľadová analýza na posúdenie potreby medzinárodnej ochrany konkrétneho žiadateľa.

Žiadateľ nemusí byť dôveryhodný v každom aspekte tvrdenia, aby mohol získať medzinárodnú ochranu.

Úradník poverený prípadom predtým, ako dospeje ku konečnému záveru, prikróčí v rámci posudzovania žiadosti k posúdeniu rizík na základe všetkých uznaných vecných skutočností.

3.1. Analyzujte odôvodnenú obavu z prenasledovania alebo reálne riziko vážneho bezprávia [späť]

Analýza odôvodnenej obavy žiadateľa a reálne riziko vážneho bezprávia, ktorému môže byť vystavený v prípade návratu, predstavuje záverečnú fázu skúmania žiadosti o medzinárodnú ochranu. Skúma sa budúce riziko na základe skutočností, ktoré má úradník poverený prípadom k dispozícii v čase prijímania rozhodnutia. Ťažkosti spojené s vyhotovovaním prognózy, čo by sa mohlo stať, keby sa žiadateľ vrátil dnes, zajtra alebo v blízkej budúcnosti a chýbajúca jasná rozhodovacia štruktúra, by úradníka povereného prípadom mohli viesť k rozhodnutiam založeným na subjektívnom hodnotení. Negatívne rozhodnutia o medzinárodnej ochrane môžu, ak sa pochybí, viesť k hrubým porušeniam ľudských práv, preto je mimoriadne dôležité, aby sa posúdenie rizík uskutočnilo na základe objektívnej metodiky a nie špekulácií. Cieľom predchádzajúcich krokov opísaných v tejto príručke je stanoviť základ, z ktorého sa pri posúdení rizík bude vychádzať.

Pri posudzovaní rizík úradník poverený prípadom analyzuje riziká na základe zistených vecných skutočností vo vzťahu k závažnosti dôkazu relevantného na zistenie odôvodnenej obavy z prenasledovania alebo reálneho rizika vážneho bezprávia.

3.1.1. Uplatnite článok 4 ods. 3 kvalifikačnej smernice (QD) [späť]

V článku 4 ods. 3 kvalifikačnej smernice (QD) je v súvislosti s celkovým posudzovaním žiadosti o azyl stanovené nasledovné:

„Posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu sa má vykonať na individuálnom základe a zahŕňa zohľadnenie:

- a) všetkých príslušných skutočností, pokiaľ sa týkajú krajiny pôvodu v čase prijatia rozhodnutia o žiadosti; vrátane zákonov a nariadení krajiny pôvodu a spôsobu, ktorým sú uplatňované;
- b) príslušných vyhlásení a dokumentácie predloženej žiadateľom vrátane informácií o tom, či žiadateľ bol alebo môže byť predmetom prenasledovania alebo vážneho bezprávia;
- c) jednotlivého postavenia a osobných okolností žiadateľa, vrátane faktorov takých ako pôvod, pohlavie a vek, s cieľom posúdenia, či na základe osobných okolností žiadateľa, činy, ktorým bol alebo mohol byť žiadateľ vystavený, by predstavovali prenasledovanie alebo vážne bezprávie;
- d) či činnosti žiadateľa od opustenia krajiny pôvodu boli vykonávané s výlučným alebo hlavným cieľom vytvorenia potrebných podmienok pre požadovanie medzinárodnej ochrany tak, aby sa posúdilo, či tieto činnosti spôsobia, že žiadateľ bude vystavený prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu v prípade návratu do tejto krajiny;
- e) či žiadateľ mohol primerane očakávať prijatie ochrany inej krajiny tam, kde mohol uplatniť štátne občianstvo.“

3.1.2. Zohľadnite prenasledovanie alebo vážne bezprávie alebo ich neprítomnosť v minulosti [späť]

Úradník poverený prípadom musí prihliadať na to, že existencia prenasledovania alebo vážneho bezprávia v minulosti môže zmeniť nielen dôkazné bremeno (pozri oddiel 1.2.3.1 o osobitných pravidlách týkajúcich sa zdôvodnenia), ale aj príslušnú závažnosť dôkazov. V článku 4 ods. 4 kvalifikačnej smernice (QD) je stanovené, že skutočnosť, že žiadateľ už bol predmetom prenasledovania alebo vážneho bezprávia alebo priamych hrozieb takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia, je vážnou známku odôvodnenej obavy žiadateľa z prenasledovania

alebo reálneho rizika utrpenia vážneho bezprávia, pokiaľ neexistujú primerané dôvody domnievať sa, že takéto prenasledovanie alebo vážne bezprávie sa nebudú opakovať.

Predchádzajúce kroky pri posudzovaní dôkazov by mali úradníka povereného prípadom priviesť k záveru o tom, čo sa stalo žiadateľovi v minulosti a v súčasnosti.

Skutočnosť, že žiadateľ už bol predmetom prenasledovania sama osebe neznamená, že v budúcnosti existuje riziko prenasledovania, aj keď môžu existovať vážne náznaky.

Potrebné je pamätať tiež na to, že neprítomnosť predchádzajúceho prenasledovania neznamená, že neexistuje riziko prenasledovania v budúcnosti.

V záujme konečného posúdenia musí úradník poverený prípadom preskúmať predchádzajúce udalosti, ktoré súvisia so žiadateľom, a musí zistiť, aká je situácia v krajine jeho pôvodu.

3.1.3. Zamerajte sa na závažnosť dôkazov [spät]

Náležitosti uvedené v článku 4 ods. 3 kvalifikačnej smernice (QD) sa majú analyzovať so zreteľom na príslušnú závažnosť dôkazu, aby bolo možné posúdiť riziká. V súvislosti so závažnosťou dôkazu sa pri posudzovaní odôvodnenej obavy z prenasledovania a reálneho rizika vážneho bezprávia, najčastejšie uplatňuje „rozumná miera pravdepodobnosti“. Príslušná závažnosť dôkazu v žiadnom prípade nesmie byť menšia ako „mimo dôvodných pochybností“.

Ak existuje vnútroštátne usmernenie k platnej závažnosti dôkazu, nájdete ho [na tejto webovej stránke](#).

Právne nástroje a vnútroštátne odkazy

Medzinárodné nástroje

Ženevský dohovor z roku 1951 a Newyorský protokol z roku 1967 týkajúci sa štatútu utečenca

- Znenie Ženevského dohovoru z roku 1951 a Newyorského protokolu z roku 1967 je k dispozícii v rôznych jazykoch na <http://www.refworld.org/docid/3be01b964.html>

Istanbulský protokol (OSN)

Manuál o účinnom vyšetovaní a dokumentácii mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania z 9. augusta 1999

- Text Istanbulského protokolu je k dispozícii v rôznych jazykoch na <http://www.refworld.org/docid/4638aca62.html>

Nástroje Európskej únie

Kvalifikačná smernica (prepracované znenie) [QD]

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách oprávnenia štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (prepracované znenie)

- Text kvalifikačnej smernice (QD) je k dispozícii v rôznych jazykoch na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1422980659651&uri=CELEX:32011L0095>

Procedurálna smernica (prepracované znenie) [prepracované znenie smernice APD]

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (prepracované znenie)

- Text procedurálnej smernice (prepracované znenie) je k dispozícii v rôznych jazykoch na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32013L0032>

Vnútroštátne právne nástroje a usmernenia

Vnútroštátne usmernenie k písomným vyhláseniam [\[späť\]](#)

Vnútroštátne usmernenie k dokumentom predloženým žiadateľom [\[späť\]](#)

Vnútroštátne usmernenie k získavaniu informácií o krajine pôvodu [\[späť\]](#)

Vnútroštátne usmernenie k znaleckým posudkom [\[späť\]](#)

Vnútroštátne usmernenie k správam o jazykovej analýze [\[späť\]](#)

Vnútroštátne usmernenie k získavaniu informácií z iných členských štátov [\[späť\]](#)

Vnútroštátne usmernenie k požadovaniu lekárskeho/psychologického stanoviska [\[späť\]](#)

Vnútroštátne usmernenie k závažnosti dôkazov [\[späť\]](#)

Vzor na posudzovanie dôkazov

Vzor vo formáte Word nájdete v prílohe k tejto praktickej príručke.

Tento vzor slúži na vyplnenie v priebehu jednotlivých fáz vášho pracovného postupu pri riešení konkrétneho prípadu.

Cieľom je získať jasný prehľad o všetkých identifikovaných vecných skutočnostiach a jednotlivých dôkazoch, ktoré predložil žiadateľ a získal úradník poverený prípadom

(krok 1). ⇨ Keď získate tento prehľad, môžete pristúpiť k ďalšiemu kroku, v ktorom môžete sformulovať vaše stanovisko týkajúce sa zistení o dôveryhodnosti každého jednotlivého dôkazu (krok 2.1 – 2.4), ⇨ na základe ktorých sa rozhodnete a vyplníte vecné skutočnosti, ktoré akceptujete a ktoré zamietate (krok 2.5), v prípade podľa článku 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice (QD). ⇨ Napokon pristúpite k posúdeniu rizík na základe uznaných vecných skutočností (krok 3).

Krok 1: Získavanie informácií			Krok 2.1 – 2.4: Posúdenie dôveryhodnosti	
týkajúce sa...	Aké sú vecné skutočnosti?	Aké sú jednotlivé dôkazy týkajúce sa vecných skutočností?		Aké sú zistenia o dôveryhodnosti jednotlivých dôkazov so zreteľom na individuálne a kontextuálne okolnosti?
... krajiny pôvodu:			→	
... problémov v minulosti a obáv z budúcnosti:			→	
... dôvodov, prečo žiadateľ pociťoval problémy/obáva sa problémov:			→	
... dôvodov, prečo žiadateľ nie je schopný alebo nie je ochotný využívať ochranu krajiny pôvodu:			→	
... dôvodov, prečo by žiadateľ mal byť vylúčený:			→	

	Aké ďalšie individuálne a kontextuálne okolnosti sú relevantné?	Aké sú jednotlivé dôkazy týkajúce sa týchto individuálnych a kontextuálnych okolností?	
Iné relevantné individuálne a kontextuálne okolnosti:			→
			Aké sú zistenia o dôveryhodnosti jednotlivých dôkazov?

Krok 2.5: Posúdenie dôveryhodnosti

Uznané vecné skutočnosti	Neisté vecné skutočnosti	Zamietnuté vecné skutočnosti
	↓	
	<p>Sú nejaké pripomienky týkajúce sa článku 4 ods. 5 kvalifikačnej smernice (QD) [k písmenám a), b), c), d) alebo e]]?</p>	
	<p>← Prijat' Rozhodnite sa po zvážení Zamietnuť →</p>	

Krok 3: Posúdenie rizík

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- jeden kus:
prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- viac kusov alebo plagátov/máp:
na zastúpeniach Európskej únie (http://ec.europa.eu/represent_sk.htm); v delegáciách,
ktoré sídlia v nečlenských krajinách EÚ (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sk.htm);
kontaktovaním služby Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sk.htm);
na bezplatnom telefónnom čísle 00 800 6 7 8 9 10 11 (v rámci EÚ) (*).

(*). Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

